

ପ୍ରକୃତି ବିରକ୍ତଦେ ଅପରାଧବୋରର ବିଷୟେ

ପ୍ରକୃତି ବିରକ୍ତ ଅପରାଧବୋର ।

୩୭୭ । ଯିଯେ, ସ୍ଵେଚ୍ଛାଇ ପ୍ରକୃତି ବିରକ୍ତ ଭାବେ କୋନୋ ପୁରୁଷ, ନାରୀ ବା ଜନ୍ମର ମେତେ ଦୈହିକ ସନ୍ଦର୍ଭ କରେ, ତେ ଓଁ
[ଆଜୀରନ କାରାବାସ] ବେ ବା ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଏଟା କାରାବାସରେ, ଯାବ ଅବଧି ଦର୍ଶନ ବହିରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିନ୍ଦୁରିତ ହବ ପାରେ,
ଦଣ୍ଡିତ ହବ, ଆରୁ ଜରିମନାର ବାବେ ଓ ଦାୟୀ ହବ ।

ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ - ଏହି ଧାରାତ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅପରାଧଟୋ ହବିଲେ ଆରଶ୍ୟକୀୟ ଦୈହିକ ସନ୍ଦର୍ଭଟୋ ହବର ବାବେ
ପ୍ରବେଶେଇ ଯଥେ ଟେ ।

ଅଧ୍ୟାୟ - ୧୭

ସମ୍ପନ୍ତିର ବିରକ୍ତଦେ ଅପରାଧବୋରର ବିଷୟେ

ଚୁରିର ବିଷୟେ

ଚୁରି ।

୩୭୮ । ଯିଯେ, କୋନୋ ଅଞ୍ଚାବର ସମ୍ପନ୍ତି କୋନୋ ଏଜନ ବ୍ୟକ୍ତିର ଦଖଲର ପରା ସେଇ ବ୍ୟକ୍ତିଜନର ସମ୍ମତି ବିନା,
ଅସାଧୁଭାବେ ଲୋକାର ଅଭିପ୍ରାୟେରେ, ସେଇ ସମ୍ପନ୍ତି ତେନେଦରେ ଲବର ବାବେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରେ, ତେ ଓଁ ଚୁରି କବା ବୁଲି
କୋରା ହୁଯ ।

ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ୧ - ଅଞ୍ଚାବର ସମ୍ପନ୍ତି ନୋହୋରା କୋନୋ ବନ୍ତ ଯି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇ ଭୂମିର ଲଗତ ସଂଲଙ୍ଘ ହୈ
ଥାକେ, ଚୁରିର ବିଷୟ ନହୁଁ, କିନ୍ତୁ ଯେତିଆଇ ଇଯାକ ଭୂମିର ପରା ପୃଥକ କବା ହୁଯ, ଇ ଚୁରିର ବିଷୟ ହବିଲେ ଯୋଗ୍ୟ ହୁଯ ।

ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ୨- ଏକେଟା କାର୍ଯ୍ୟର ଦ୍ୱାରାଇ ସ୍ଥାନାନ୍ତରକରଣ ଯି ପୃଥକ କବଣ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ଚୁରି କାର୍ଯ୍ୟ ହବ
ପାରେ ।

ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ୩ - କୋନୋ ବ୍ୟକ୍ତିଯେ ଏଟା ବନ୍ତକ ଏଟା ପ୍ରତିବନ୍ଦକ ଆତ୍ମାଇ ଯିଟୋରେ ଇଯାକ ସ୍ଥାନାନ୍ତର
କବାତ ବାଧା ଦିଛିଲ ବା ଇଯାକ ଆନ କୋନୋ ବନ୍ତର ପରା ପୃଥକ କବି ତଥ ଇଯାକ ପ୍ରକୃତତେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କବି
ସ୍ଥାନାନ୍ତର କବା ବୁଲି କୋରା ହୁଯ ।

ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ୪ - କୋନୋ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯିଜନେ କୋନୋ ଏଟା ଉପାୟେ ଏଟା ଜନ୍ମକ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କବାଯ, ତେ ଓଁ
ସେଇ ଜନ୍ମଟୋକ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କବା ବୁଲି, ଆରୁ ଏନେ ସକଳୋବୋର ବନ୍ତକେ ଯିବୋର ଏନେଦରେ ଉଂପନ୍ନ କବା ଗତିର
ପରିଣାମ ସ୍ଵର୍ଗପେ ସେଇ ଜନ୍ମଟୋକ ଦାବା ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହୁଯ, ସ୍ଥାନାନ୍ତର କବା ବୁଲି କୋରା ହୁଯ ।

ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ୫ - ପରିଭାୟାତ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସମ୍ମତିଟୋ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ବା ବିବକ୍ଷିତ ହବ ପାରେ, ଆରୁ ହ୍ୟାତୋ
ଦଖଲତ ଥକା ବ୍ୟକ୍ତିଜନେ ଦିବ ପାରେ ନାହିଁ ଆନ କୋନୋ ବ୍ୟକ୍ତିଯେ ଦିବ ପାରେ ଯାବ ସେଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେ ହୁଯ
ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ବା ବିବକ୍ଷିତ ପ୍ରାଧିକାର ଆଛେ ।

ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ

(କ) “ଜ” ବର ଦଖଲର ପରା “ଜ” ବର ସମ୍ମତି ବିନା ଅସାଧୁ ଭାବେ ଆତ୍ମାଇ ନିୟାବ ଅଭିପ୍ରାୟେରେ “କ” ଇ
“ଜ” ବର ପଥାରତ ଥକା ଏଡାଲ ଗଛ କାଟି ପେଲାଲେ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ଯଦିହେ କୁକୁରଟୋ “ଜ” ବର ସମ୍ମତି ବିନା “ଜ” ବର
ଦଖଲର ପରା ଅସାଧୁ ଭାବେ ଲୈ ଯୋରାଟୋରେଇ “କ” ବର ଅଭିପ୍ରାୟ ହୁଯ, ତେଣେ ଯି ମୁହଁର୍ତ୍ତରେ “ଜ” ବର କୁକୁରଟୋରେ
“କ” କାନୁସରଣ କରିବାଲେ ଆରଣ୍ଡ କରିଲେ, ତେତିଆଇ “କ” ଇ ଚୁରି କରିଲେ ।

(ଖ) “କ” ଇ କୁକୁରବ ବାବେ ଏଟା ଟୋପ ତେ ଓଁ ଜେପତ ବାଖିଲେ ଆରୁ ଏହିଦରେ “ଜ” ବର କୁକୁରଟୋକ
ଏହିଟୋ ଅନୁସରଣ କରିବାଲେ ଉଂପରେବିତ କରିଲେ, ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ଯଦିହେ କୁକୁରଟୋ “ଜ” ବର ସମ୍ମତି ବିନା “ଜ” ବର
ଦଖଲର ପରା ଅସାଧୁ ଭାବେ ଲୈ ଯୋରାଟୋରେଇ “କ” ବର ଅଭିପ୍ରାୟ ହୁଯ, ତେଣେ ଯି ମୁହଁର୍ତ୍ତରେ “ଜ” ବର କୁକୁରଟୋରେ
“କ” କାନୁସରଣ କରିବାଲେ ଆରଣ୍ଡ କରିଲେ, ତେତିଆଇ “କ” ଇ ଚୁରି କରିଲେ ।

୧ । ୧୯୫୫ ଚନର ୨୬ ନଂ ଅଧିନିୟମ ଧାରା ୧୧୭ ଆରୁ ଅନୁମୂଳୀର ଦାବା “ଆଜୀରନ ନିର୍ବାସନର” ବାବେ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ ।

ভারতীয় দণ্ড সংহিতা

(গ) “ক”ই ধন সম্পত্তি এবাকচ বহন করি নিয়া বলধ লগ পালে। তেওঁ বলধটো এটা নির্দিষ্ট দিশলৈ খেদি লৈ গ’ল, তেওঁ যাতে অসাধু বাবে ধন সম্পত্তিখিনি লব পাৰে, সেই বাবে যি মুহূৰ্তে বলধটোৱে যাবলৈ আৰম্ভ কৰে, তেতিয়াই “ক”ই ধন সম্পত্তিখিনি চুৰি কৰিলে।

(ঘ) “জ”ৰ ভৃত্য হৈ থাকি, আৰু “জ”ৰ থাল এখন বাথি থাকিবলৈ “জ”ৰ দ্বাৰা ন্যস্ত হৈ থকা অৱস্থাত “ক”ই “জ”ৰ সম্মতি বিনা, থালখন লৈ অসাধু ভাবে পলাই যায় “ক”ই চুৰি কৰিলে।

(ঙ) “জ”ই ভ্ৰমণলৈ যোৱাৰ সময়ত তেওঁৰ থালখন এটা পণ্যাগাৰত বক্ষক “ক”ক তেওঁ উভতি নহা পয়ষ্টন্যস্ত কৰিলে। “ক”ই থালখন সোণাৰি এজনৰ ওচৰলৈ লৈ গ’ল আৰু এই খন বিক্ৰী কৰিলে। এই ক্ষেত্ৰত থালখন “জ”ৰ দখলত নাছিল। গতিকে এইখন “জ”ৰ দখলৰ পৰা নিব পৰা নগ’লহৈতেন, আৰু “ক”ই চুৰি কৰা নাই, যদিও তেওঁ আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ কৰিব পাৰে।

(চ) “জ”ৰ আঙুষ্ঠি এটা “জ”ৰ অধিভোগত থকা ঘৰৰ মেজৰ ওপৰত “ক”ই পালে। এই ক্ষেত্ৰত আঙুষ্ঠটো “জ”ৰ দখলত আছে আৰু যদি “ক”ই এইটো অসাধু ভাবে আতৰাই নিয়ে, তেন্তে “ক”ই চুৰি কৰিছে।

(ছ) “ক”ই কোনো ব্যক্তিৰ দখলত নথকা আঙুষ্ঠি এটা বাজপথ এটাত পৰি থকা পালে। “ক”ই এইটো বুটলি লোৱাৰ দ্বাৰা চুৰি কৰা নাই, যদিও তেওঁ সম্পত্তিৰ আপৰাধিক আভসাং কৰিব পাৰে।

(জ) ‘ক’ই “জ”ৰ আঙুষ্ঠি এটা “জ”ৰ ঘৰৰ মেজৰ ওপৰত দেখা পালে। ততালিকে আঙুষ্ঠটো আভসাং কৰিবলৈ সাহস নকৰি তালাটী কৰা আৰু ধৰা পৰাৰ ভয়ত “ক”ই আঙুষ্ঠটো এনে এখন ঠাইত লুকুৱাই বাথিলে য’ব পৰা এইটো “জ” ই বিচাৰি উলিয়াৰ পৰাটো একেবাৰে অসম্ভৱ, কথাটো যেতিয়া পাহৰি যায় লুকুৱাই থোৱা ঠাইৰ পৰা আঙুষ্ঠটো লৈ যায় বিক্ৰী কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে। ইয়াত “ক”ই প্ৰথম বাৰত আঙুষ্ঠটো লৈ যোৱাৰ সময়তে চুৰি কৰিলে।

(ঝ) “ক”ই তেওঁৰ ঘড়ীটো নিয়ান্ত্ৰিত কৰিবলৈ এজন সোণাৰি “জ”ক দিলে। “জ”ই এইটো তেওঁৰ দোকানলৈ লৈ গ’ল। “ক”ই সোণাৰিঙ্গনক কোনো খণ দিবলগীয়া নথকাত যাৰ বাবে সোণাৰিজনে প্ৰতিভূতি ক’পে ঘড়ীটো বিধি সম্মত ভাবে বাথিৰ পাৰিলৈহৈতেন, খোলাখুলিকৈ দোকানত প্ৰৱেশ কৰিলে, “জ”ৰ হাতৰ পৰা ঘড়ীটো বলপূৰ্বক ললে আৰু এইটো লৈ গুছি গ’ল। এই ক্ষেত্ৰত “ক”ই যদিও তেওঁ আপৰাধিক অনুপ্ৰৱেশ আৰু অভ্যাসত কৰিব পাৰে, কিন্তু তেওঁ চুৰি হুলে কৰা নাই, যিহেতু তেওঁ যি কৰিছিল, সেইটো অসাধু ভাবে কৰা হোৱা নাছিল।

(ঞ) ঘড়ীটো মেৰামতি কৰাৰ কাৰণে যদি “ক”ই “জ”ক ধন দিবলৈ খণী হৈ আছে, আৰু যদি “জ”ই ঘড়ীটো বিধি সম্মতভাবে খণটোৰ বাবে প্ৰতিভূতি ক’পে বাথি থয়, আৰু “ক”ই ঘড়ীটো “জ”ৰ দখলৰ পৰা “জ”ক বঞ্চিত কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে তেওঁক দিবলগীয়া খণটোৰ প্ৰতিভূতি ক’পে বখা সম্পত্তিটো লৈ যায়, তেন্তে তেওঁ চুৰি কৰিছে, যিহেতু তেওঁ এইটো অসাধু ভাবে লৈ গৈছে।

(ট) আকো যদি “ক”ই তেওঁৰ ঘড়ীটো “জ”ক পণ্যবন্ধক দি এইটো “জ”ৰ বিনানুমতিত “জ”ৰ দখলৰ পৰা লৈ যায় যদিও ঘড়ীটো তেওঁৰ সম্পত্তি, যিহেতু তেওঁ অসাধু ভাবে লৈছে, তেওঁ চুৰি কৰিছে।

(ঠ) “ক”ই “জ”ৰ বস্তু এটা “জ”ৰ সম্মতি বিনা “জ”ৰ দখলৰ পৰা যেতিয়ালৈকে তেওঁ “জ”ৰ পৰা পুৰক্ষাৰ হিচাবে ধন লব নোৱাৰে, তেতিয়ালৈকে বাথি থোৱাৰ অভিপ্ৰায়েৰে ললে। ইয়াত “ক”ই অসাধু ভাবে লৈছে সেই বাবে “ক”ই চুৰি কৰিছে।

(ড) “ক”ই “জ”ৰ সৈতে বন্ধুত্বপূৰ্ণ সম্পৰ্ক থকাত “জ”ৰ অবৰ্ত্তমানত, “জ”ৰ পুথিভৰাললৈ গ’ল আৰু “জ”ৰ প্ৰকাশ্য সম্মতি বিনা কেৰল এইখন পঢ়িবৰ বাবে আৰু এইখন ওভেটাই দিয়াৰ অভিপ্ৰায়েৰে এখন কিতাপ লৈ গুছি গ’ল। ইয়াত এইটো সন্তাব্য যে “ক”ই এইটো ধাৰণা কৰিছিল যে “জ”ৰ কিতাপখন ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ তেওঁ “জ”ৰ বিৱক্ষিত সম্মতি লাভ কৰিছিল। যদি এইটো “ক”ৰ ধাৰণা আছিল, তেন্তে “ক”ই চুৰি কৰা নাই।

(ঢ) “ক”ই “জ”ৰ পত্ৰীৰ পৰা দান বিচাৰিলে। তাই “ক”ক ধন, খাদ্য আৰু বস্ত্ৰ দিলে, যিবোৰ

তাইর পতি ‘জ’র বুলি ‘ক’ই জানে। ইয়াত এইটো সন্তান্য যে ‘ক’ই এইটো ধারণা করিব পাবে যে ‘জ’র পত্নী ভিক্ষা দিবলৈ প্রাধিকৃত। যদি এইটো ‘জ’ র ধারণা, তেন্তে ‘ক’ই চুবি কৰা নাই।

(গ) ‘ক’ ‘জ’র পত্নীর উপপতি। তাই মূল্যবান সম্পত্তি এটা দিলে যিটো তাইর পতির বুলি আৰু এনে সম্পত্তি দিবলৈ তাই ‘জ’র পৰা প্রাধিকৃত নহয় বুলি ‘ক’ই জানে। যদিহে ‘ক’ই সম্পত্তিটো অসাধু ভাবে লয়, তেন্তে তেওঁ চুবি কৰিছে।

(ত) ‘ক’ ই সন্তানপূর্বক, ‘জ’র সম্পত্তি ‘ক’ৰ নিজৰ সম্পত্তি বুলি বিশ্বাস কৰি, সেইটো সম্পত্তি ‘খ’ৰ দখলৰ পৰা লৈ গাল। এই ক্ষেত্ৰত, যিহেতু ‘ক’ই অসাধু ভাবে লোৱা নাই, তেওঁ চুবি কৰা নাই।

৩৭৯। যিয়ে, চুবি কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাবে বা জৰিমনাৰে বা উভয়ৰে দণ্ডিত হব।

৩৮০। যিয়ে, এনে কোনো ভৱন, তম্ভু বা জলযানত চুবি কৰে, যিটো ভৱন, তম্ভু বা জলযান, মানুহৰ বাসস্থানৰাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়, বা সম্পত্তি অভিবক্ষাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাবে, দণ্ডিত হ'ব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৩৮১। যিয়ে, এজন কেৰাণী বা সেৱকৰ দ্বাৰা মালিকৰ দখলত থকা সম্পত্তিৰ চুবি কৰে, তেওঁ মালিক বা নিয়োগকৰ্ত্তাৰ দখলত থকা কোনো সম্পত্তিৰ চুবি কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব, দণ্ডিত হ'ব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৩৮২। যিয়ে, চুবি কৰাৰ বাবে, বা চুবি কৰাৰ পিচত পলায়ন কৰাৰ বাবে, বা চুবিৰ দ্বাৰা লোৱা সম্পত্তি বাখিবৰ কাৰণে কোনো ব্যক্তিক মৃত্যু বা তেওঁক আঘাত বা তেওঁক অৱৰোধ কৰোৱাৰ বাবে বা মৃত্যু, আঘাত বা অৱৰোধৰ ভয় দেখুৱাই প্ৰস্তুতি কৰি চুবি কৰে, তেওঁ সশ্রম কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাবে, দণ্ডিত হ'ব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

দৃষ্টান্ত সমূহ

(ক) ‘ক’ই ‘জ’ৰ দখলত থকা সম্পত্তি চুবি কৰিলে; আৰু এই চুবি কাৰ্য্যটো কৰোতে, তেওঁৰ পোছাকৰ তলত এটা গুলী ভৰ্তি পিষ্টল লৈ গৈছে, ‘জ’ই বাধা দিলে। ‘জ’ক আঘাত কৰাৰ বাবে ‘ক’ই এই ধাৰাত পৰিভাষিত অপৰাধটো কৰিছে।

(খ) ‘ক’ই ‘জ’ৰ পকেট মাৰিলে, তেওঁৰ ওচৰত তেওঁৰ বহুতো সঙ্গীক ৰাখি হৈ যাতে তেওঁলোকে ‘জ’ক বাধা দিব পাবে, যদি ‘জ’ই কি ঘটিছে সেইটো বুজি পায় আৰু বাধা দিবলৈ চেষ্টা কৰে, বা ‘ক’ক কৰায়ত কৰিবলৈ যত্ন কৰে। ‘ক’ই এই ধাৰাত পৰিভাষিত অপৰাধটো কৰিলে।

বলেৰে আদায় কৰণৰ বিষয়ে

বলেৰে আদায় কৰণ।

৩৮৩। যিয়ে, কোনো ব্যক্তিক সেই ব্যক্তিজনৰ বা আন কোনোৰা এজনৰ কোনো ক্ষতি কৰাৰ ভয় অভিপ্ৰায়েৰে খুৱায়, আৰু তাৰ দ্বাৰা তেনদেৰে ভয় খুওৱা ব্যক্তিজনক কোনো সম্পত্তি বা মূল্যবান প্ৰতিভূতি বা স্বাক্ষৰিত বা মুদ্ৰাক্ষৰিত কোনো বস্তু, যি বস্তুক এটা মূল্যবান প্ৰতিভূতিলৈ পৰিবৰ্তন কৰিব পৰা যায়, কোনো এজন ব্যক্তিক দিবলৈ অসাধু ভাবে উৎপ্ৰেৰিত কৰে, তেওঁ ‘বলেৰে আদায় কৰে’।

দৃষ্টান্ত সমূহ

(ক) ‘ক’ই ‘জ’ৰ সম্পত্তি মানহানিৰ অপৰাদ টো প্ৰকাশ কৰিবলৈ ভাবুকি দিছে, যদিহে ‘জ’ই

তেওঁক ধন নির্দিয়ে। তেওঁ এইদিবে “জ”ক তেওঁক ধন দিবলৈ উৎপ্রেরিত করিছে। “ক’ই বলেরে আদায় করা অপরাধটো করিছে।

(খ) “ক’ই “জ” ক ভাবুকি দিছে যে তেওঁ “জ”ৰ শিশুটোক দোষপূর্বক পরিবোধ করি বাখিৰ যদিহে “জ’ই এখন প্রমিচাৰী নোট স্বাক্ষৰ নকৰে আৰু “ক”ক নির্দিয়ে, “ক’ক এটা নির্দিষ্ট টকা দিবলৈ “জ”ক বাধ্য কৰি “জ’ই নোটখনত স্বাক্ষৰ কৰিলে আৰু দিলে। “ক’ই বলেরে আদায় কৰা অপরাধটো কৰিছে।

(গ) “ক’ই এই ভাবুকি দিছে যে যদি “জ’ই “খ”ক কোনো উৎপাদন প্ৰদান কৰিবলৈ শাস্তি মূলক বচন পত্ৰত স্বাক্ষৰ নকৰে আৰু “খ”ক নির্দিয়ে, তেওঁতেওঁ “জ”ৰ খেতি পথাৰত হালবাৰলৈ লাঠিয়াল পঠাৰ আৰু তাৰ দ্বাৰা “জ”ক সেই বন্ধ পত্ৰত স্বাক্ষৰ কৰিবৰ নিমিত্তে উৎপ্রেরিত কৰিছে। “ক’ই বলেরে আদায় কৰা অপরাধটো কৰিছে।

(ঘ) “ক’ই “জ”ক গুৰুতৰ আঘাতৰ ভয় দেখুৱাই অসাধু ভাবে “জ”ক উকা কাগজ এখনত স্বাক্ষৰ কৰিবলৈ বা তেওঁৰ মোহৰ মাৰিবলৈ আৰু এইখন “ক”ক প্ৰদান কৰিবলৈ উৎপ্রেরিত কৰিলে। “জ’ই স্বাক্ষৰ কৰিলে আৰু কাগজখন “ক”ক প্ৰদান কৰিলে। ইয়াত যিহেতু স্বাক্ষৰিত কাগজখন এখন মূল্যবান প্ৰতিভূতিলৈ পৰিবৰ্তন কৰিব পৰা যায়, “ক’ই বলেরে আদায় কৰা অপরাধটো কৰিলে।

৩৮৪। যিয়ে, বলেৰে আদায়ৰ অপৰাধটো কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, বা জৰিমনাৰে বা উভয়ৰে দণ্ডিত হব।

৩৮৫। যিয়ে, বলেৰে আদায়ৰ কৰণৰ অৰ্থে কোনো ব্যক্তিক কোনো ক্ষতিৰ ভয় দেখুৱায় বা কোনো ব্যক্তিক কোনো ক্ষতিৰ ভয় দেখুৱাবলৈ প্ৰয়াস কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দুই বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব।

৩৮৬। যিয়ে, কোনো ব্যক্তিক সেই ব্যক্তিজনৰ বা আন কোনোৰ মৃত্যু বা গুৰুতৰ আঘাতৰ ভয় দেখুৱাৰ দ্বাৰা বলেৰে আদায়ৰ অপৰাধ সংঘটন কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৩৮৭। যিয়ে, বলেৰে আদায়ৰ অপৰাধ সংঘটনৰ অৰ্থে কোনো ব্যক্তিক সেই ব্যক্তিজনৰ বা আন কোনোৰ মৃত্যু বা গুৰুতৰ আঘাতৰ ভয় দেখুৱায় বা দেখুৱাবলৈ প্ৰয়াস কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৩৮৮। যিয়ে, কোনো ব্যক্তিক স্বয়ং তেওঁৰ বিৰুদ্ধে বা কোনো আন ব্যক্তিৰ বিৰুদ্ধে এই অভিযোগ লগোৱাৰ ভয় দেখুৱাই যে তেওঁ এনে এটা অপৰাধ কৰিছে, বা কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছে যি মৃত্যুৰে বা [আজীৱন কাৰাবাস] বে বা এনে কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডনীয় বা তেওঁ অন্য ব্যক্তিক এনে অপৰাধ কৰিবলৈ উৎপ্রেৰিত কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছিল, বলেৰে আদায়ৰ অপৰাধ সংঘটিত কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব; আৰু যদিহে অপৰাধটো সংহিতাখনৰ ধাৰা ৩৭৭ ব অধীনত দণ্ডনীয় এটা অপৰাধ হয়, তেওঁ [আজীৱন কাৰাবাস] বে দণ্ডিত হব পাৰে।

১। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা “আজীৱন নিৰ্বাসন”ৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত (১-১-১৯৫৬ ৰ পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

বলেরে আদায়করণ অর্থে কোনো ব্যক্তিক স্বয়ং তেওঁর বিরক্তে বা কোনো অন্য ব্যক্তির বিরক্তে এই অভিযোগ লগোরাব ভয় দেখুরায় বা এই ভয় দেখুরাব প্রয়াস করে যে তেওঁ এনে অপরাধ করিছে বা করিবলৈ প্রয়াস করিছে যি মৃত্যুরে বা [আজীরন কারাবাস] বা দহ বছৰ পর্যন্ত কারাবাসৰে দণ্ডনীয়, তেওঁ দুই প্রকার এটা কারাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পর্যন্ত বিস্তৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব; আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব; আৰু যদিহে অপরাধটো সংহিতাখনৰ ধাৰা ৩৭৭ ব অধীনত দণ্ডনীয় হয়, তেনেহলেঁ [আজীরন কারাবাস] বে দণ্ডিত হব পাৰে।

৩৮৯। যিয়ো, বলেরে আদায় কৰাৰ অৰ্থে কোনো ব্যক্তিক স্বয়ং তেওঁৰ বিরক্তে বা কোনো অন্য ব্যক্তিৰ বিরক্তে এই অভিযোগ লগোৱাৰ ভয় দেখুৱায় বা এই ভয় দেখুৱাব প্রয়াস কৰে যে তেওঁ এনে অপরাধ কৰিছে বা কৰিবলৈ প্রয়াস কৰিছে যি মৃত্যুৰে বা [আজীরন কারাবাস] বে বা দহ বছৰ পর্যন্ত কারাবাসৰে দণ্ডনীয়, তেওঁ দুই প্রকার এটা কারাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পর্যন্ত বিস্তৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব; আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব; আৰু যদিহে অপরাধটো সংহিতাখনৰ ধাৰা ৩৭৭ ব অধীনত দণ্ডনীয় হয়, তেনেহলেঁ [আজীরন কারাবাস] বে দণ্ডিত হব পাৰে।

লুঞ্ছন আৰু ডকাইতিৰ বিষয়ে

লুঞ্ছন।

৩৯০। সকলোবোৰ লুঞ্ছনত হয় চুৰি অথবা বলেৰে আদায়কৰণ থাকে।

কেতিয়া চুৰি লুঞ্ছন হয়।

বলেৰে আদায়কৰণ কেতিয়া
লুঞ্ছন হয়।

চুৰি “লুঞ্ছন” হ'ব যদিহে, চুৰি কৰাৰ বাবে, বা চুৰি কৰোতে, বা চুৰিৰ দ্বাৰা প্রাপ্ত সম্পত্তি লৈ যাওতে বা লৈ যাবলৈ প্ৰয়াস কৰোতে, অপৰাধীজনে স্বেচ্ছাই, সেই উদ্দেশ্যে কোনো ব্যক্তিৰ মৃত্যু বা আঘাত বা সদোষ পৰিৰোধ ঘটায় বা তৎকালিক মৃত্যু বা তৎকালিক আঘাত বা তৎকালিক সদোষ পৰিৰোধৰ ভয় খুৱাই বলেৰে আদায় কৰে আৰু এই প্রকারৰ ভয় খুৱাই এই প্রকারৰ ভয় খুওৱা ব্যক্তিক বলেৰে আদায় কৰা বস্তু তৎক্ষণাত প্ৰদান কৰিবলৈ উৎপ্ৰেৰিত কৰে।

বলেৰে আদায়কৰণ “লুঞ্ছন” হয়, যদি অপৰাধীজন বলেৰে আদায় কৰাৰ সময়ত ভয় খুওৱা ব্যক্তিজনৰ উপস্থিতি থাকে, আৰু সেই ব্যক্তিক স্বয়ং তেওঁৰ বা কোনো অন্য ব্যক্তিৰ তৎকালিক মৃত্যু বা তৎকালিক আঘাতৰ বা তৎকালিক সদোষ পৰিৰোধৰ ভয় খুৱাই বলেৰে আদায় কৰে আৰু এই প্রকারৰ ভয় খুৱাই এই প্রকারৰ ভয় খুওৱা ব্যক্তিক বলেৰে আদায় কৰা বস্তু তৎক্ষণাত প্ৰদান কৰিবলৈ উৎপ্ৰেৰিত কৰে।

স্পষ্টীকৰণ - অপৰাধীজন উপস্থিতি থকা বুলি কোৱা হয় যদিহে তেওঁ আন ব্যক্তিৰ তৎকালিক মৃত্যু বা তৎকালিক আঘাতৰ বা তৎকালিক সদোষ পৰিৰোধৰ ভয় দেখুৱাবলৈ যথেষ্ট ভাবে ওচৰত থাকে।

দৃষ্টান্ত সমূহ

(ক) “ক” ই “জ”ক তলমূৰকৈ ধৰিলে আৰু প্ৰবঞ্চনামূলকভাৱে “জ”ৰ ধন আৰু মণি মুক্তা “জ”ৰ পোছাকৰ পৰা “জ”ৰ সন্মতি বিনা ললে। ইয়াত “ক”ই চুৰি কৰিলে, আৰু সেই চুৰি কাৰ্য কৰিবলৈ “জ”ক স্বেচ্ছাই সন্মুখ পৰিৰোধ কৰিলে, গতিকে “ক”ই লুঞ্ছন কৰিলে।

(খ) “ক”ই “জ”ক বাজপথত লগ ধৰিলে, পিষ্টল দেখুৱালে আৰু “জ”ৰ ধনৰ মোনাখন দায়ী কৰিলে। ফলস্বৰূপে “জ”ই তেওঁৰ ধনৰ মোনাখন সমৰ্পণ কৰিলে। এই ক্ষেত্ৰত “ক”ই “জ”ৰ পৰা ধনৰ মোনাখন তেওঁক তৎকালিক আঘাতৰ ভয় দেখুৱাই আৰু বলেৰে আদায়ৰ অপৰাধ সংঘটিত কৰা সময়তে তেওঁৰ উপস্থিতি থাকি বলেৰে আদায় কৰিলে, গতিকে “ক”ই লুঞ্ছন কৰিলে।

(গ) “ক”ই “জ”আৰু “জ”ৰ শিশুক বাজপথত লগ ধৰিলে। “ক”ই শিশুটোক ললে আৰু যদিহে “জ”ই তেওঁৰ ধনৰ মোনাখন নিদিয়ে, তেনেহলে ইয়াক থিয় গৰাৰ পৰা তললৈ পেলাই দিব বুলি ভাবুকি দিলে। ফলস্বৰূপে “জ”ই তেওঁৰ ধনৰ মোনাখন দিলে। এই ক্ষেত্ৰত “ক”ই “জ” পৰা ধনৰ মোনাখন বলেৰে আদায় কৰিলে, “জ”ৰ মনত শিশুটোৰ তৎকালিক আঘাতৰ ভয় দেখুৱাই, যি শিশুটো তাত উপস্থিতি আছিল, গতিকে “ক”ই “জ”ৰ ওপৰত লুঞ্ছন সংঘটন কৰিলে।

(ঘ) “ক”ই “জ”ৰ পৰা সম্পত্তি লাভ কৰিলে এনেদৰে কৈ -- “তোমাৰ শিশুটো মোৰ দলটোৰ হাতত আছে, আৰু তাৰ মৃত্যু ঘটোৱা হব যদিহে তুমি আমালৈ দহ হাজাৰ টকা নপঠোৱা”। এইটো বলেৰে

১। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭ আৰু অনুসূচীৰ ধাৰা ‘আজীরন নিৰ্বাসন’ৰ বাবে
প্ৰতিষ্ঠাপিত (১-১-১৯৫৬ ব পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

আদায়করণ আৰু তেনেদৰে দণ্ডনীয় ; কিন্তু ই লুঠন নহয় যদিহে “জ”ক তেওঁৰ শিশুটোৱ তৎকালিন মৃত্যুৰ ভয় দেখুৱা নহয়।

ডকাইতি।

৩৯১। যেতিয়া পাঁচজন বা তাতোধিক ব্যক্তিয়ে একেলগে লুঠন কৰে বা কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰে, বা য'ত লুঠন কৰি থকা বা লুঠন কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা ব্যক্তিবোৰ আৰু তাত উপস্থিত থকা আৰু তেনে সংঘটন বা প্ৰয়াসত সহায়তা কৰা ব্যক্তিসকলৰ মুঠ সংখ্যা পাঁচজন বা তাতোধিক হয়, তেনে ক্ষেত্ৰত এনেদৰে সংঘটিত কৰি থকা, প্ৰয়াস কৰি থকা বা সহায়তা কৰি থকা প্ৰতিজন ব্যক্তিকে “ডকাইতি” কৰা বুলি কোৱা হয়।

লুঠনৰ বাবে দণ্ড।

৩৯২। যিয়ে, লুঠন কৰে, তেওঁ সশ্রম কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব; আৰু যদি লুঠন সূৰ্যাস্ত আৰু সূৰ্যোদয়ৰ মাজত হয়, তেনহলে কাৰাবাস চৈধ্য বছৰলৈ বিস্তাৰিত হব পাৰে।

লুঠন কৰাৰ প্ৰয়াস।

৩৯৩। যিয়ে, লুঠন কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰে, তেওঁ সশ্রম কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

লুঠন কৰণত স্বেচ্ছাই আঘাত কৰা।

৩৯৪। যদি কোনো ব্যক্তিয়ে লুঠন কৰোতে বা কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰোতে, স্বেচ্ছাই আঘাত কৰে, তেনে ব্যক্তি আৰু তেনে লুঠনকৰণত বা কৰিবলৈ প্ৰয়াসকৰণত যুটীয়া ভাবে সংশ্লিষ্ট থকা আন কোনো ব্যক্তি ‘[আজীৱন কাৰাবাস]’ৰে বা সশ্রম কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

ডকাইতিৰ বাবে দণ্ড।

৩৯৫। যিয়ে, ডকাইতি কৰে, তেওঁ ‘[আজীৱন কাৰাবাস]’ ৰে বা সশ্রম কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

হতাসহ ডকাইতি।

৩৯৬। যদি সংযুক্তভাৱে ডকাইতি কৰি থকা পাঁচজন বা অধিক ব্যক্তিৰ যি কোনো এজনে, তেনেদৰে ডকাইতি কৰোতে হত্যা কৰে, তেনে ক্ষেত্ৰত সেইবোৰ ব্যক্তিৰ প্ৰতিজনেই, মৃত্যু দণ্ডেৰে বা ‘[আজীৱন কাৰাবাস]’ ৰে বা সশ্রম কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

মৃত্যু বা গুৰুতৰ আঘাত ঘটোৱাৰ বাবে প্ৰয়াসসহ লুঠন বা ডকাইতি।

৩৯৭। যদি লুঠন বা ডকাইতি কৰাৰ সময়ত অপৰাধীজনে কোনো মাৰাত্মক অন্ত্ৰ-শত্ৰু ব্যৱহাৰ কৰে, বা কোনো ব্যক্তিৰ গুৰুতৰ আঘাত ঘটায়, বা কোনো ব্যক্তিৰ মৃত্যু বা গুৰুতৰ আঘাত ঘটাবলৈ প্ৰয়াস কৰে, তেনে ক্ষেত্ৰত অপৰাধীক যি কাৰাবাসৰে দণ্ড বিহীন লাগিব, সি সাত বছৰতকৈ কম নহব।

মাৰাত্মক অন্ত্ৰ-শত্ৰুৰে সজিত হৈ লুঠন বা ডকাইতি কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা।

৩৯৮। যদি লুঠন বা ডকাইতি কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰাৰ সময়ত অপৰাধীজন কোনো মাৰাত্মক অন্ত্ৰ-শত্ৰুৰে সজিত হৈ থাকে, তেনে ক্ষেত্ৰত তেনে অপৰাধীক যি কাৰাবাসৰে দণ্ড দিব লাগিব, সি সাত বছৰতকৈ কম নহব।

ডকাইতি কৰিবলৈ প্ৰস্তুতি কৰা।

৩৯৯। যিয়ে, ডকাইতি কৰিবলৈ কোনো প্ৰস্তুতি কৰে, তেওঁ সশ্রম কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

ডকাইতিৰ দলত দলভুক্ত হোৱাৰ বাবে দণ্ড।

৪০০। যিয়ে, এই অধিনিয়মখন পাৰিত হোৱাৰ পাছত, যি কোনো সময়ত, এনে ব্যক্তিবোৰ দলত দলভুক্ত হয়, যিবোৰ অভ্যাসিকভাৱে ডকাইতি কৰাৰ উদ্দেশ্যে সহযুক্ত হৈছে, তেওঁ ‘[আজীৱন কাৰাবাস]’ ৰে বা সশ্রম কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

১। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা “আজীৱন নিৰ্বাসন”ৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত (১-১-১৯৫৬ ৰ পৰা প্ৰত্ৰাবী হোৱাকৈ)।

চোরের দলত দলভুক্ত হোৱাৰ
বাবে দণ্ড।

ডকাইতি কৰাৰ উদ্দেশ্য
একত্ৰিত হোৱা।

সম্পত্তিৰ অসাধু ভাৰে
আত্মসাং।

৪০১। যিয়ে, এই অধিনিয়মখন পাৰিত হোৱাৰ পাছত, যি কোনো সময়ত, এনে কোনো ঘূৰিফুৰা বা অন্য ব্যক্তিৰ দলত দলভুক্ত হয়, যিবোৰ অভ্যাসিকভাবে চুৰি বা লুঠন কৰাৰ উদ্দেশ্যে সহযুক্ত হৈছে, আৰু যিটো এটা ঠগ বা ডকাইতিৰ দল নহয়, তেওঁ সশ্রম কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ
পাৰে, দণ্ডিত হৰ, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হৰ।

৪০২। যিয়ে, এই অধিনিয়মখন পাৰিত হোৱাৰ পাছত, যি কোনো সময়ত, ডকাইতি কৰিবলৈ একত্ৰিত
হোৱা পাঁচজন বা অধিক ব্যক্তিৰ এজন হয়, তেওঁ সশ্রম কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত
বিস্তাৰিত হৰ পাৰে, দণ্ডিত হৰ, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হৰ।

সম্পত্তিৰ আপৰাধিক আত্মসাংৰ বিষয়ে

৪০৩। যিয়ে, কোনো অস্থাৱৰ সম্পত্তি অসাধু ভাৰে আত্মসাং কৰে বা তেওঁৰ নিজৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে
সংপৰিবৰ্তন কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দুবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ পাৰে বা
জৰিমনা বা উভয়ৰে, দণ্ডিত হৰ।

দৃষ্টান্ত সমূহ

(ক) “ক’ই “জ”ৰ সম্পত্তি “জ”ৰ দখলৰ পৰা নিয়ে, যেতিয়া তেওঁ নিয়ে সেই সময়ত সন্তোষপূৰ্বক
বিশ্বাস কৰি যে সম্পত্তিটো তেওঁ। “ক” চুৰিৰ বাবে দোষী নহয়; কিন্তু যদি “ক’ই তেওঁৰ ভুলটো বুজি
পোৱাৰ পাছত অসাধু ভাৰে সম্পত্তিটো তেওঁৰ নিজৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে বিনিয়োজন কৰে, তেওঁ এই ধাৰাৰ
অধীনত অপৰাধৰ বাবে দোষী হ’ব।

(খ) “ক’ই “জ”ৰ সৈতে বন্ধুত্বপূৰ্ণ সম্পর্কত থাকি “জ”ৰ অনুপস্থিতিত “জ”ৰ পুঁথিভৰ্বাললৈ
গ’ল আৰু “জ”ৰ অভিযুক্ত সম্মতি বিনা কিতাপ এখন লৈ গ’ল। এই ক্ষেত্ৰত, যদি “ক”ৰ ধাৰণা আছিল
যে পঢ়িবৰ বাবে কিতাপখন নিবলৈ তেওঁৰ “জ”ৰ বিৰক্ষিত সম্মতি আছিল, তেন্তে “ক’ই ই চুৰি কৰা নাই।
কিন্তু যদি “ক’ই পিছত তেওঁৰ নিজৰ লাভৰ বাবে কিতাপখন বিক্ৰী কৰে, তেন্তে তেওঁ এই ধাৰাৰ
অধীনত অপৰাধৰ বাবে দোষী হ’ব।

(গ) “ক” আৰু “খ” এটা ঘোৱাৰ উমেহতীয়া মালিক হৈ, “ক’ই ঘোৱাটো “খ”ৰ দখলৰ পৰা
সেইটো ব্যৱহাৰ কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে লৈ গ’ল। এই ক্ষেত্ৰত, যিহেতু “ক”ৰ ঘোৱাটো ব্যৱহাৰ কৰাৰ অধিকাৰ
আছে, তেওঁ এইটো অসাধুভাৰে আত্মসাং কৰা নাই। কিন্তু, যদি “ক’ই ঘোৱাটো বিক্ৰী কৰে আৰু
গোটেইথিনি আগম তেওঁৰ নিজৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে বিনিয়োজন কৰে, তেন্তে তেওঁ এই ধাৰাৰ অধীনৰ
অপৰাধৰ বাবে দোষী হ’ব।

স্পষ্টীকৰণ ১ - কেৱল অলপ সময়ৰ বাবে কৰা অসাধু আত্মসাং এই ধাৰাৰ অৰ্থৰ অন্তৰ্গত
আত্মসাং হৰ।

দৃষ্টান্ত

“ক’ই “জ”ৰ নিৰক্ষ পৃষ্ঠাক্ষণযুক্ত চৰকাৰী বচনপত্ৰ এখন পালে। “ক’ই বচনপত্ৰখন “জ”ৰ বুলি
জানিও, ভৱিষ্যৎ সময়ত এইখন “জ”ক ঘূৰাই দিয়াৰ অভিপ্ৰায়েৰে এইখন বেক্ষাৰ এজনলৈ ঝণৰ প্ৰতিভূতি
স্বৰূপে পণ বন্ধকত দিলে। “ক’ই এই ধাৰাৰ অধীনৰ অপৰাধ কৰিছে।

স্পষ্টীকৰণ ২ - আন কোনো এজন ব্যক্তিৰ দখলত নথকা সম্পত্তি এজন ব্যক্তিয়ে পালে, আৰু
এইটো সংৰক্ষণ কৰাৰ বা মালিকজনক ওভোতাই দিয়াৰ উদ্দেশ্যে এনে সম্পত্তি গ্ৰহণ কৰিলৈ, তেওঁ
এইটো অসাধু ভাৰে গ্ৰহণ নকৰে বা আত্মসাং নকৰে, আৰু অপৰাধৰ বাবে দোষী নহয়; কিন্তু ওপৰত
পৰিভাৰিত অপৰাধটোৰ বাবে দোষী হৰ, যদি তেওঁ তেওঁৰ মালিকজনক জানে বা মালিকজনক বিচাৰি
উলিওৱাৰ উপায় থাকে, বা তেওঁ মালিকজনক বিচাৰি উলিয়াবলৈ আৰু সূচনা দিবলৈ যুক্তিযুক্ত উপায়
গ্ৰহণ কৰাৰ পৰ্বে আৰু মালিকজনক এইটো দাবী কৰিবলৈ সমৰ্থবান কৰাৰ বাবে সম্পত্তিটো যুক্তি-যুক্ত
সময় ৰাখি থোৱাৰ আগতে তেওঁ এইটো তেওঁৰ নিজৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে বিনিয়োজন কৰে, এনে ক্ষেত্ৰত

কোনবোৰ যুক্তিযুক্ত উপায় বা কোনটো যুক্তিযুক্ত সময়, ই এটা তথ্যৰ প্ৰশ্ন হব।

কোনজন সম্পত্তিটোৱ মালিক সেইটো, বা কোনো এজন বিশেষ ব্যক্তি ইয়াৰ মালিক এইটো, পাৰ্ণতাজনে জনাটো আৱশ্যকীয় নহয় যদিহে এইটো বিনিয়োজনৰ সময়ত তেওঁ এইটো তেওঁৰ সম্পত্তি বুলি বিশ্বাস নকৰে, বা সন্তুবপূৰ্বক বিশ্বাস কৰে যে প্ৰকৃত মালিকজনক বিচাৰি পাৰ পৰা নহয় সেইটোৱেই পৰ্যাপ্ত হব।

দৃষ্টান্তসমূহ

(ক) মুদ্রাটো কাৰ সেইটো নজনাকৈ ‘ক’ই এটকীয়া মুদ্রা এটা বাজপথত পালে। ‘ক’ই মুদ্রাটো বুটলি ললে। এই ক্ষেত্ৰত ‘ক’ই এই ধাৰাত পৰিভাষিত অপৰাধটো কৰা নাই।

(খ) ‘ক’ই বাস্তাত বেক্ষনোট এখন থকা চিঠি এখন পালে। চিঠিখনত থকা নিৰ্দেশ আৰু অনুৰৰ্ষন পৰা নোটখন কাৰ সেইটো তেওঁ জানিলে। তেওঁ নোটখন বিনিয়োজন কৰিলে। তেওঁ এই ধাৰাব অধীনৰ অপৰাধৰ বাবে দোষী।

(গ) ‘ক’ই বাহকক আদায় দিবলগীয়া চেক এখন পালে। চেকখন কোনো ব্যক্তিয়ে হেৰুৱাইছে সেই সম্পর্কে তেওঁ কোনো ধাৰণা কৰিব নোৱাৰিলে। কিন্তু চেকখন লিখা ব্যক্তিজনৰ নাম দেখা গৈছে। ‘ক’ই জানে যে এই মানুহজনে তেওঁক কোনজন ব্যক্তিৰ পক্ষে চেকখন দিয়া হৈছে, সেইজনালৈ নিৰ্দেশ কৰিব পাৰে। মালিকজনক বিচাৰি উলিয়াবলৈ প্ৰয়াস নকৰাকৈ ‘ক’ই চেকখন বিনিয়োজন কৰিলে। তেওঁ এই ধাৰাব অধীনৰ অপৰাধৰ বাবে দোষী।

(ঘ) ‘জ’ই টকাৰ সৈতে তেওঁৰ ধনৰ মোনাখন পেলোৱা ‘ক’ই দেখিলে। ‘ক’ই এইখন ‘জ’ক ওভোতাই দিয়াৰ অভিপ্ৰায়েৰ ধনৰ মোনাখন বুটলি ললে, কিন্তু পাছত ইয়াক তেওঁৰ নিজৰ ব্যৱহাৰৰ কাৰণে বিনিয়োজন কৰিলে। ‘ক’ই এই ধাৰাব অধীনৰ অপৰাধৰ বাবে দোষী।

(ঙ) এইখন কাৰ নজনাকৈ টকাৰে সৈতে ধনৰ মোনা এখন ‘ক’ই পালে; পিছত তেওঁ বিচাৰি উলিয়াব পাৰিলে যে এইখন ‘জ’ৰ, আৰু ইয়াক তেওঁৰ নিজৰ ব্যৱহাৰৰ কাৰণে বিনিয়োজন কৰিলে। ‘ক’ এই ধাৰাব অধীনৰ অপৰাধৰ বাবে দোষী।

(চ) এইটো কাৰ নজনাকৈ ‘ক’ই এটা মূল্যবান আঙুষ্ঠি পালে। মালিকজনক বিচাৰি উলিয়াবলৈ প্ৰয়াস নকৰাকৈ ‘ক’ই এইটো ততালিকে বিক্ৰী কৰিলে। ‘ক’ এই ধাৰাব অধীনৰ অপৰাধৰ বাবে দোষী।
৪০৪। যিয়েই, কোনো সম্পত্তি, এইটো জানি যে এনে সম্পত্তি কোনো ব্যক্তিৰ মৃত্যুৰ সময়ত সেই মৃত ব্যক্তিৰ দখলত আছিল আৰু তেতিয়াৰ পৰা, এনে দখলৰ বাবে বৈধকৰ্পে হক্দাৰ হোৱা কোনো ব্যক্তিৰ দখলত থকা নাই, অসাধুভাৱে আত্মসাঙ কৰে বা নিজৰ ব্যৱহাৰলৈ সংপৰিবৰ্তিত কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব আৰু যদি সেই অপৰাধীক এনে ব্যক্তিৰ মৃত্যুৰ সময়ত কেৰাণী বা সেৱককৰ্পে নিয়োগ কৰা হয়, তেন্তে কাৰাবাস সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰিব।

দৃষ্টান্ত

আচৰাৰ আৰু ধন দখলত থাকোতেই ‘জ’ৰ মৃত্যু হ'ল। ধনখনি পাবলৈ হক্দাৰ হোৱা কোনো ব্যক্তিৰ হাতলৈ এইখনি যোৱাৰ পূৰ্বে তেওঁৰ সেৱক ‘ক’ই ইয়াক অসাধুভাৱে আত্মসাঙ কৰে। ‘ক’ই এই ধাৰাত পৰিভাষিত অপৰাধটো কৰিছে।

আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গৰ বিষয়ে

আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ।

৪০৫। যিয়ে, কোনো প্ৰকাৰে সম্পত্তি, বা সম্পত্তিৰ ওপৰত কোনো আধিপত্য নিজৰ ওপৰত ন্যস্ত হৈ থকা অৱস্থাত সেই সম্পত্তি অসাধু ভাৱে আত্মসাঙ কৰে বা তেওঁৰ নিজৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে সংপৰিবৰ্তন কৰে, বা তেনে ন্যাস কেনেদেৱে নিৰ্বিন্দ কৰিব লাগে সেইটো বিহিত কৰা কোনো বিধিৰ নিৰ্দেশৰ বা

অভিযন্তেই হওক বা বিক্ষিক হওক এনে কোনো বিধিসম্মত সংবিদাব উলঙ্ঘন ক্রমে অসাধুভাবে ব্যবহার করে বা ব্যয় করে, তেনে ন্যাস নির্বহণ করাব সংক্রান্ত যি সংবিদা তেওঁ করিছে, বা আন কোনো ব্যক্তিয়ে তেনেদেবে করাটো ইচ্ছাপূর্বক সহ্য করে, তেওঁ “আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ” করে।

^১[স্পষ্টীকৰণ- ১ [১] - যিয়ে ^০কর্মচারী ভৱিষ্য নিধি আৰু বিবিধ উপবন্ধ অধিনিয়ম, ১৯৫২ ব ধাৰা ১৭ ৰ অধীনত বেহাই প্রাপ্ত হওক বা নহওক কোনো সংস্থাপনৰ] নিয়োজক হৈ তৎসময় বলৱৎ থকা কোনো বিধিৰ দ্বাৰা স্থাপিত ভৱিষ্য নিধি বা পৰিয়াল পেঞ্চন নিধিত জমা কৰাৰ বাবে কর্মচারীৰ বৰঙণিৰ কৰ্তন কর্মচারীক প্ৰদেয় মজুবিৰ পৰা কৰে, তেওঁৰ দ্বাৰা সেইদেৱে কৰ্তনকৰা বৰঙণিৰ ধন তেওঁক ন্যস্ত কৰাৰুলি গণ্য কৰা হব আৰু যদি তেওঁ উক্ত নিধিত এনে বৰঙণিৰ প্ৰদানত উক্ত বিধি লঙ্ঘন কৰি ক্ৰটী কৰে তেনেহলে তেওঁ যথাপূৰ্বোক্ত বিধিৰ কোনো লঙ্ঘন কৰি উক্ত বৰঙণিৰ ধন অসাধুভাবে ব্যবহার কৰা বুলি গণ্য কৰা হব।]

^১[স্পষ্টীকৰণ ২]- যিয়ে নিয়োজক হৈ, কর্মচারী বাজ্য বীমা অধিনিয়ম, ১৯৪৮(১৯৪৮ বৃত্তি) ৰ অধীনত স্থাপিত কর্মচারী বাজ্য বীমা নিগমৰ দ্বাৰা ধাৰিত আৰু শাসিত কর্মচারী বাজ্য বীমা নিগম নিধিত জমা কৰাৰ বাবে কর্মচারীক প্ৰদেয় মজুবিৰ পৰা কর্মচারীৰ বৰঙণিৰ কৰ্তন কৰে, তেওঁৰ দ্বাৰা সেইদেৱে কৰ্তন কৰা বৰঙণিৰ ধন তেওঁক ন্যস্ত কৰা বুলি গণ্য কৰা হব আৰু যদি তেওঁ উক্ত নিধিত এনে বৰঙণি প্ৰদানকৰণত উক্ত অধিনিয়ম লঙ্ঘন কৰি ক্ৰটী কৰে, তেন্তে তেওঁ যথাপূৰ্বোক্ত বিধিৰ কোনো নিৰ্দেশ লঙ্ঘন কৰি উক্ত বৰঙণি অসাধুভাবে ব্যবহার কৰিছে।

দৃষ্টান্তসমূহ

(ক) “ক”, এজন মৃত ব্যক্তিৰ ইচ্ছাপত্ৰ নিষ্পাদক হৈ সেই বিধিক যিজনে তেওঁক সম্পত্তিখনি ইচ্ছাপত্ৰ অনুসৰি বিভাজন কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিছে, অসাধুভাবে অৱজ্ঞা কৰে আৰু সেইবোৰ তেওঁৰ নিজৰ ব্যবহাৰৰ বাবে বিনিয়োজন কৰে “ক”ই আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ কৰিছে।

(খ) “ক” এজন পন্যাগাৰ বক্ষক। “জ”ই ভ্ৰমণলৈ ওলাই তেওঁৰ আচৰাবখিনি এনে এটা সংবিদাব অধীনত “ক”ৰ ওচৰত ন্যস্ত কৰিলে যে পণ্যাগাৰৰ কোঠালিটোৰ বাবে এটা নিৰ্দারিত ধন আদায় দিলে এইখনি ওভোটাই দিব লাগিব। “ক”ই অসাধুভাবে মালখিনি বিক্ৰী কৰিলে। “ক”ই আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ কৰিছে।

(গ) দিল্লীত বাস কৰা “জ”ৰ কলিকতাত বাস কৰা “ক” এজন অভিকৰ্তা। “ক” আৰু “জ”ৰ ভিতৰত এখন অভিবক্ত বা বিক্ষিত সংবিদা আছে যে “জ”ই “ক” লৈ পঠোৱা সমস্ত ধন “ক”ই, “জ”ৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি, বিনিয়োগ কৰিব লাগিব। সেইখনি কোম্পানীৰ কাগজত বিনিয়োগ কৰিবলৈ “ক”লৈ নিৰ্দেশৰে সৈতে “জ”ই “ক”লৈ এক লাখ টকা পঠালৈ। “ক”ই অসাধুভাবে নিৰ্দেশ অমান্য কৰিলে আৰু ধনখিনি তেওঁৰ ব্যৱসায়ত ঘটালৈ। “ক”ই আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ কৰিছে।

(ঘ) কিন্তু অন্তিম দৃষ্টান্তটোত, যদি “ক”ই অসাধুভাবে নহয় কিন্তু সৰল বিশ্বাসত, এইটো বিশ্বাস কৰি যে বেক্ষ আৰু বেঙ্গলৰ অংশ ধাৰণ কৰাটো “জ”ৰ পক্ষে অধিক লাভজনক হব, “জ”ৰ নিৰ্দেশ অমান্য কৰে আৰু “জ”ৰ বাবে, কোম্পানীৰ কাগজ কিনাৰ পৰিবৰ্তে বেক্ষ আৰু বেঙ্গলৰ অংশ কিনে, এই ক্ষেত্ৰত, যদিও “জ”ই ক্ষতিগ্রস্ত হব লগা হয়, আৰু সেই হানিৰ বাবদ, “ক”ৰ বিক্ৰদে চিভিল কাৰ্য্যবাহী এটা কৰিবলৈ হক্কীৰ হয়, তথাপি ও “ক”ই, অসাধুভাবে কাৰ্য্য নকৰাত আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ কৰা নাই।

১। ১৯৭৩ চনৰ ৪০ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ৯ ৰ দ্বাৰা অন্তঃস্থাপিত।

২। ১৯৭৫ চনৰ ৩৮ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ৯ ৰ দ্বাৰা স্পষ্টীকৰণ ১ ইচ্ছাপে সংখ্যায়িত কৰা হৈছে।

৩। ১৯৮৮ চনৰ ৩৩ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ২৭ ৰ দ্বাৰা অন্তঃস্থাপিত (১-৮-১৯৮৮ ৰ পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

৪। ১৯৭৫ চনৰ ৩৮ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ৯ ৰ দ্বাৰা অন্তঃস্থাপিত।

(গ) বাজহ পদাধিকারী ‘ক’ক লোক ধন ন্যস্ত করা হৈছে আৰু এটা নির্দিষ্ট কোষাগাৰত তেওঁৰ ধাৰণ কৰা সকলোবোৰ লোকধন আদায় দিবলৈ হয়তো বিধিৰ দ্বাৰা নিৰ্দেশিত হৈছে নাইবা চৰকাৰৰ সৈতে হোৱা, অভিব্যক্ত বা বিবক্ষিত, সংবিদাৰ দ্বাৰা আৱেদ্ধ হৈছে। ‘ক’ই অসাধুভাৱে ধনথিনি বিনিয়োজন কৰিলে। ‘ক’ই আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ কৰিছে।

(চ) বাহক ‘ক’ ক স্থলপথ বা জলপথেৰে বহন কৰি নিবলৈ ‘জ’ই সম্পত্তি ন্যস্ত কৰিলে। ‘ক’ই অসাধুভাৱে সম্পত্তি আত্মসাং কৰিলে। ‘ক’ই আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ কৰিলে।

৪০৬। যিয়ে, আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে, দণ্ডিত হৰ।

৪০৭। যিয়ে, বাহক, ঘাটোৱাল বা পণ্যাগাৰ বক্ষকৰপে সম্পত্তি নিজৰ ওচৰত ন্যস্ত হৈ থকা অৱস্থাত তেনে সম্পত্তিৰ সম্পর্কে আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ পাৰে, দণ্ডিত হৰ, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হৰ।

৪০৮। যিয়ে, কেৱলি বা সেৱক হৈ থাকি, বা কেৱলি বা সেৱকৰূপে নিযুক্ত হৈ, আৰু এনে পদ সামৰ্থ্যত যি কোনো প্ৰকাৰে সম্পত্তি বা সম্পত্তিৰ ওপৰত আধিপত্য ন্যস্ত হৈ থকা অৱস্থাত সেই সম্পত্তিৰ সম্পর্কে আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ পাৰে, দণ্ডিত হৰ, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হৰ।

৪০৯। যিয়ে, লোকসেৱকৰূপে তেওঁৰ পদ সামৰ্থ্যত বা বেঙ্কাৰ, বেপাৰী, গোমস্তা (ফেক্টৰ), দালাল, এটৰ্ণি বা অভিকৰ্তাৰূপে তেওঁৰ ব্যৱসায় চলাই থাকোতে, যি কোনো প্ৰকাৰে সম্পত্তি ন্যস্ত হৈ থকা অৱস্থাত, সেই সম্পত্তিৰ সম্পর্কে আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ কৰে, তেওঁ ১[আজীৱন কাৰাবাস] বা দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ পাৰে, দণ্ডিত হৰ, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হৰ।

চুৰি সম্পত্তি প্ৰাপ্তিৰ বিষয়ে

চুৰি সম্পত্তি।

৪১০। এনে সম্পত্তি, যাৰ দখল, চুৰিৰ দ্বাৰা, বা বলেৰে আদায়কৰণৰ দ্বাৰা, বা লুঠনৰ দ্বাৰা অন্তৰিত কৰা হৈছে, আৰু এনে সম্পত্তি যিটো আপৰাধিক ভাবে আত্মসাং কৰা হৈছে বা যি সম্পত্তিৰ সম্পর্কে আপৰাধিক ন্যাস ভঙ্গ ১XXX কৰা হৈছে, তাক ‘চুৰি সম্পত্তি’ কৰপে অভিহিত কৰা হয়, ০[অন্তৰণটো বা আত্মসাং বা ন্যাস ভঙ্গটো ০[ভাৰত]] ব ভিতৰতেই হওঁক বা বাহিৰতেই কৰা হওঁক] কিন্তু যদিহে এনে সম্পত্তি পিছত এনে এজন ব্যক্তিৰ দখললৈ আহে, যিজন তাৰ দখলৰ বাবে বিধি সন্মত ভাবে হক্দাৰ, তেতিয়া ই চুৰি সম্পত্তি হৈ নাথাকে।

৪১১। যিয়ে, কোনো চুৰি সম্পত্তি, সেইটো চুৰি সম্পত্তি বুলি জানিও বা তেনে বুলি বিশ্বাস কৰিবলৈ কাৰণ থকা স্বত্তেও, অসাধু ভাবে গ্ৰহণ কৰে বা ৰাখি থয়, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়ৰে দণ্ডিত হৰ।

৪১২। যিয়ে, কোনো চুৰি সম্পত্তি অসাধু ভাবে গ্ৰহণ কৰে বা ৰাখি থয়, যি সম্পত্তিৰ দখল ডকাইতি সংঘটনৰ দ্বাৰা অন্তৰিত হোৱা বুলি তেওঁ জানে বা তেনেদেৰে হোৱা বুলি বিশ্বাস কৰিবলৈ তেওঁৰ কাৰণ

১। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা ‘আজীৱন নিৰ্বাসন’ৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত (১-১-১৯৫৬ ৰ পৰা প্ৰতাৰী হোৱাকৈ)।

২। ১৮৯১ চনৰ ১২ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ২ আৰু অনুসূচী ১আৰু ১৮৮২ চনৰ ৮ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ৯ দ্বাৰা ‘অপৰাধ’ শব্দটো নিৰ্বিত।

৩। ১৮৮২ চনৰ ৮ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ৯ৰ দ্বাৰা অন্তঃস্থাপিত।

৪। ‘বৃটিছ ভাৰত’ শব্দ সমূহ আনুকূলিক ভাবে অনুকূলন আদেশ, ১৯৪৮, অনুকূলন আদেশ ১৯৫০ আৰু ১৯৫১ চনৰ ৩ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ৩ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা উপৰোক্ত ভাবে পঠিত হৰলৈ প্ৰতিষ্ঠাপিত।

থাকে বা এনে কোনো ব্যক্তির পৰা যিজন ব্যক্তি এটা ডকাইতব দলত দলভুক্ত বুলি বা দলভুক্ত আছিল বুলি তেওঁ জানে, বা তেনে বুলি বিশ্বাস করিবলৈ তেওঁৰ কাৰণ থাকে, এনে কোনো সম্পত্তি অসাধু ভাৱে গ্ৰহণ কৰে, যি সম্পত্তি চুৰি কৰি অনা বুলি তেওঁ জানে বা তেনে বুলি বিশ্বাস করিবলৈ তেওঁৰ কাৰণ থাকে, তেওঁ^১[আজীৱন কাৰাবাস] বে বা সশ্রম কাৰাবাসেৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

চুৰি সম্পত্তি অভ্যাসজনিত
ভাৱে ব্যৱসায় কৰা।

চুৰি সম্পত্তি গোপন কৰণত
সাহায্য কৰা।

ছলনা।

৪১৩। যিয়ে, অভ্যাসজনিতভাৱে এনে সম্পত্তি গ্ৰহণ কৰে বা এনে সম্পত্তি ব্যৱসায় কৰে, যি সম্পত্তি চুৰি সম্পত্তি বুলি তেওঁ জানে বা তেনে বুলি বিশ্বাস করিবলৈ তেওঁৰ কাৰণ থাকে, তেওঁ^১[আজীৱন কাৰাবাস] বে বা দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪১৪। যিয়ে, এনে সম্পত্তি গোপন কৰাত, বা ব্যয়ন কৰাত বা ইফাল সিফাল কৰাত স্বেচ্ছাই সাহায্য কৰে, যি সম্পত্তি চুৰি সম্পত্তি বুলি তেওঁ জানে বা তেনে বুলি বিশ্বাস করিবলৈ তেওঁৰ কাৰণ থাকে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে দণ্ডিত হব।

ছলনাৰ বিষয়ে

৪১৫। যিয়ে, কোনো ব্যক্তিক প্ৰতাৰণা কৰি, প্ৰৱৰ্ণনামূলক ভাৱে বা অসাধু ভাৱে তেনেদৰে প্ৰতাৰিত হোৱা ব্যক্তিজনক কোনো এজন ব্যক্তিক কোনো সম্পত্তি দি দিবলৈ বা এই সন্মতি দিবলৈ যে কোনো ব্যক্তিয়ে কোনো সম্পত্তি বাখি থয় বা তেনেদৰে প্ৰবণ্ধিত হোৱা ব্যক্তিজনক এনে কোনো কাৰ্য্য কৰিবলৈ বা কৰাত ক্ৰটী কৰিবলৈ অভিপ্ৰায় সহ উৎপ্ৰোবিত কৰে, যি কামটো তেওঁক প্ৰতাৰণা নকৰাহেঁতেন তেওঁ নকৰিলেহেঁতেন বা কৰাত ক্ৰটী নকৰিলেহেঁতেন আৰু যি কাৰ্য্য বা ক্ৰটীয়ে সেই ব্যক্তিজনৰ শৰীৰ, মন, সন্মান বা সম্পত্তিৰ ক্ষতি সাধন কৰে বা অনিষ্ট কৰে বা কৰাৰ সন্তাৱনা থাকে, তেওঁ “ছলনা কৰা” বুলি কোৱা হয়।

স্পষ্টীকৰণ - তথ্যৰ অসাধু গোপনকৰণন এই ধাৰাৰ অৰ্থৰ অনুগ্ৰহত এটা প্ৰতাৰণা।

দৃষ্টান্ত সমূহ

(ক) “ক’ই, চিভিল সেৱাত থকা বুলি মিছাকৈ ভাওঁ জুৰি, অভিপ্ৰায় পূৰ্বক ‘জ’ক প্ৰতাৰণা কৰিলে, আৰু এনেদৰে তেওঁক বাকীকৈ বস্তু দিবলৈ “জ”ক অসাধুভাৱে উৎপ্ৰোবিত কৰিলে, যি বস্তুৰোৱৰ বাবে মূল্য আদায় দিয়াটো তেওঁৰ উদ্দেশ্যে নহয়। “ক’ই ছলনা কৰিলে।

(খ) “ক’ই বস্তু এটাত জাল চিহ্ন এটা দি, “জ”ক এনেদৰে বিশ্বাস কৰিবলৈ অভিপ্ৰায় পূৰ্বক প্ৰতাৰণা কৰিলে যে বস্তুটো এটা নিৰ্দিষ্ট প্ৰথ্যাত নিৰ্মাতাৰ দ্বাৰা তৈয়াৰ কৰা হৈছিল আৰু এনেদৰে বস্তুটো কিনিবলৈ আৰু তাৰ বাবে মূল্য আদায় দিবলৈ “জ”ক অসাধুভাৱে উৎপ্ৰোবিত কৰিলে। “ক’ই ছলনা কৰিলে।

(গ) “ক’ই বস্তু এটাৰ মিছা নমুনা “জ”ৰ আগত প্ৰদৰ্শন কৰি, “জ”ক এনেদৰে বিশ্বাস কৰিবলৈ অভিপ্ৰায় পূৰ্বক প্ৰতাৰণা কৰিলে যে বস্তুটো নমুনাটোৰ সৈতে অনুৰূপ, আৰু তাৰ দ্বাৰা বস্তুটো কিনিবলৈ আৰু মূল্য আদায় দিবলৈ “জ”ক অসাধুভাৱে উৎপ্ৰোবিত কৰিলে। “ক’ই ছলনা কৰিলে।

(ঘ) “ক’ই বস্তু এটাৰ বাবে মূল্য আদায় দিয়াৰ অৰ্থে এনেদৰে এটা কোঠাত এখন বিনিময় পত্ৰ দিলে, যি স্থানত “ক’ই ধন নাৰাখে, আৰু যাৰ দ্বাৰা “ক’ই আশা কৰিছে যে বিনিময়পত্ৰ অনাদৰ কৰা হব, “জ”ক অভিপ্ৰায় পূৰ্বক প্ৰতাৰণা কৰিলে আৰু তাৰ দ্বাৰা ইয়াৰ বাবে মূল্য আদায় নিৰিয়াৰ অভিপ্ৰায়েৰে বস্তুটো দি দিবলৈ “জ”ক অসাধুভাৱে উৎপ্ৰোবিত কৰিলে, “ক’ই প্ৰতাৰণা কৰিলে।

১। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭ আৰু অনুসূচীৰ ধাৰা “আজীৱন নিৰ্বাসন”ৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত।

ভারতীয় দণ্ড সংহিতা

(৬) “ক’ই, এনে বস্তুবোৰ, যিবোৰ হীৰা নহয় বুলি তেওঁ জানে, হীৱা বুলি পণ এধান”। “-”ক’অভিপ্রায় পূৰ্বক প্ৰতাৰণা কৰিলে, আৰু তাৰ দ্বাৰা ধন ধাৰলৈ দিবলৈ “জ”ক অসাধুভাৱে উৎপ্ৰেৰিত কৰিলে। “ক’ই ছলনা কৰিলে।

(৭) “ক’ই এনেদৰে বিশ্বাস কৰিলৈ “জ”ক প্ৰতাৰণা কৰিলে যে “জ’ই তেওঁক ধাৰলৈ দিয়া যি কোনো ধন “ক’ই পৰিশোধ কৰিব আৰু তাৰ দ্বাৰা ধন ধাৰলৈ দিবলৈ “জ”ক অসাধুভাৱে উৎপ্ৰেৰিত কৰিলে, “ক”ৰ অভিপ্রায় ইয়াক পৰিশোধ কৰা নহয়। “ক’ই ছলনা কৰিলে।

(৮) “ক’ই এনেদৰে বিশ্বাস কৰিলৈ “জ”ক অভিপ্রায় পূৰ্বক প্ৰতাৰণা কৰিলে যে “ক’ই “জ”ক কিছুসংখ্যক নীলৰ গছ দিব খুজিছে, যিবোৰ দি দিবলৈ তেওঁৰ অভিপ্রায় নাই, আৰু তাৰ দ্বাৰা তেনেদৰে দিব বুলি বিশ্বাস জন্মাই অগ্ৰিম ধন দিবলৈ “জ”ক অসাধুভাৱে উৎপ্ৰেৰিত কৰিলে। “ক’ই ছলনা কৰিলে; কিন্তু যদি “ক’ই ধনখনি লোৱাৰ সময়ত নীল গছবোৰ দি দিবলৈ অভিপ্রায় কৰে, আৰু তাৰ পাছত তেওঁৰ সংবিদা ভঙ্গ কৰে আৰু এইবোৰ নিদিয়ে, তেওঁ ছলনা কৰা নাই কিন্তু সংবিদা ভঙ্গৰ বাবে কেৱল চিভিল কাৰ্য্যবাহীৰ বাবেহে দায়ী।

(৯) “ক’ই “জ”ৰ সৈতে কৰা সংবিদা এটাৰ “ক”ৰ অংশটো “ক’ই কৰিছে বুলি যিটো তেওঁ কৰা নাই, বিশ্বাস কৰিলৈ “জ”ক অভিপ্রায় পূৰ্বক প্ৰতাৰণা কৰিলে, আৰু তাৰ দ্বাৰা “জ”ক ধন আদায় দিবলৈ অসাধুভাৱে উৎপ্ৰেৰিত কৰিলে। “ক’ই ছলনা কৰিলে।

(১০) “ক’ই সম্পদা এটা “খ”ক বিক্ৰী কৰিলে আৰু হস্তান্তৰ কৰি দিলে। “ক’ই এনে বিক্ৰীৰ পৰিণাম স্বৰূপে সম্পত্তিটোৰ ওপৰত তেওঁৰ কোনো অধিকাৰ নাই বুলি জানিও, একে সম্পত্তি “খ”ক কৰা পূৰ্বৰ বিক্ৰী আৰু হস্তান্তৰ কৰা তথ্যটো প্ৰকাশ নকৰাকৈ “জ”ক বিক্ৰী কৰিলে বা বন্ধকৃত দিলে আৰু “জ”ৰ পৰা বিক্ৰীমূল্য বা বন্ধকী ধন প্ৰহণ কৰিলে। “ক’ই ছলনা কৰিলে।

প্ৰতিকৃপণৰ দ্বাৰা ছলনা।

৪১৬। কোনো ব্যক্তিয়ে “প্ৰতিকৃপণৰ দ্বাৰা ছলনা কৰা” বুলি কোৱা হয় যদি তেওঁ আন কোনো এজন ব্যক্তিৰ ভাও জুৰি, বা এজন ব্যক্তিৰ সলনি আন এজনক জানি শুনি প্ৰতিষ্ঠাপিত কৰি, বা তেওঁ বা আন কোনো এজন ব্যক্তি, তেওঁ বা তেনে আন ব্যক্তিজন প্ৰকৃততে যি সেইজনৰ বাহিৰে আন এজন ব্যক্তি বুলি প্ৰদৰ্শন কৰি ছলনা কৰে।

স্পষ্টীকৰণ - যাৰ প্ৰতিকৃপণ কৰা হৈছে সেই ব্যক্তিজন প্ৰকৃতই হওঁক বা কান্ননিক ব্যক্তিয়েই হওঁক এনে যি কোনো ক্ষেত্ৰতে অপৰাধটো সংঘটিত হয়।

দৃষ্টান্ত সমূহ

(ক) ‘ক’ই একে নামৰ এজন ধনী বেঞ্চ ব্যৱসায়ী বুলি ভাও জুৰি ছলনা কৰিলে, ‘ক’ই প্ৰতিকৃপণৰ দ্বাৰা ছলনা কৰিলে।

(খ) ‘ক’ই, তেওঁ ‘খ’বুলি এজন ব্যক্তিৰ, যিজন মৃত, ভাও জুৰি ছলনা কৰিলে। ‘ক’ই প্ৰতিকৃপণৰ দ্বাৰা ছলনা কৰিলে।

ছলনাৰ বাবে দণ্ড।

৪১৭। যিয়ে ছলনা কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি এবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে বা জৰিমনাৰে বা উভয়ৰে দণ্ডিত হব।

এনে জ্ঞানসহ ছলনা কৰা যে
সেই ব্যক্তিজনৰ, যাৰ স্বার্থ
বক্ষা কৰিলৈ অপৰাধীজন
আৱদ্ধ, তেওঁৰ সদোষ হানি
হব পাৰে।

প্ৰতিকৃপণৰ দ্বাৰা ছলনা
কৰাৰ বাবে দণ্ড।

৪১৮। যিয়ে এনেদৰে জানি শুনি ছলনা কৰে যে এইটো সন্তান্য যে তাৰ দ্বাৰা তেওঁ এনে এজন ব্যক্তিৰ সদোষ হানি কৰিব পাৰে, সেই ছলনা সম্বন্ধিত হোৱা সেই সংব্যৱহাৰত যিজন ব্যক্তিৰ স্বার্থ সংৰক্ষণ কৰিলৈ, হয় বিধিৰ দ্বাৰা, অথবা এটা বিধিসম্মত সংবিদাৰ দ্বাৰা, তেওঁ আৱদ্ধ আছিল, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনিবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়ৰে, দণ্ডিত হব।

৪১৯। যিয়ে প্ৰতিকৃপণৰ দ্বাৰা ছলনা কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়ৰে দণ্ডিত হব।

ছলনা করা আৰু সম্পত্তি পৰিদান কৰিবলৈ অসাধুভাবে উৎপ্ৰোবিত কৰা।

৪২০। যিয়েই, চলনা কৰে, আৰু তাৰ দ্বাৰা প্ৰতাৰিত ব্যক্তিজনক অসাধু ভাবে উৎপ্ৰোবিত কৰে, যে তেওঁ কোনো সম্পত্তি কোনো ব্যক্তিক পৰিদান কৰি দিয়ে, বা কোনো মূল্যবান প্ৰতিভূতি বা কোনো বস্তুকে যি স্বাক্ষৰিত বা মুদ্রান্বিত হৈছে আৰু যিটো মূল্যবান প্ৰতিভূতিলৈ সংপৰিবৰ্তিত কৰিব পাৰি পুনৰঃ বা অংশতঃ বচনা কৰে, পৰিবৰ্তিত কৰে বা নষ্ট কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

প্ৰথমনামূলক দলিল আৰু সম্পত্তিৰ ব্যয়নৰ বিষয়ে

লেনদাব সকলৰ মাজত বিতৰণ বাৰণ কৰিবলৈ সম্পত্তিৰ অসাধু বা প্ৰথমনামূলক অপসাৰণ বা গোপনকৰণ।

ঝণ লেনদাব সকলৰ বাবে পৰা হোৱাটো অসাধুভাবে বা প্ৰথমনামূলকভাবে বাৰণ কৰা।

প্ৰতিদানৰ বিষয়ে মিছা বিৱৰণ অন্তৰ্বিষ্ট থকা অন্তৰণ দলিলৰ অসাধু বা প্ৰথমনামূলক নিষ্পাদন।

সম্পত্তিৰ অসাধু বা প্ৰথমনামূলক অপসাৰণ বা গোপনকৰণ।

৪২১। যিয়ে, কোনো সম্পত্তিৰ নিজৰ লেনদাব বা কোনো অন্য ব্যক্তিৰ লেনদাব সকলৰ মাজত বিবি অনুসাৰে বিতৰণ কৰাটো বাৰণ কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে বা তাৰ দ্বাৰা সন্তোষজ্ঞতঃ বাৰণ কৰিব বুলি জানি সেই সম্পত্তি অসাধু ভাবে বা প্ৰথমনামূলক ভাবে অপসাৰিত কৰে বা গোপন কৰে, বা কোনো ব্যক্তিক পৰিদান কৰে বা পৰ্যাপ্ত প্ৰতিদান বিনা কোনো ব্যক্তিলৈ অন্তৰিত কৰে বা কৰায়, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দুবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, বা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে দণ্ডিত হব।

৪২২। যিয়ে, তেওঁৰ নিজলৈ বা আন কোনো ব্যক্তিলৈ দেয় কোনো ঝণ বা দাবী, তেওঁৰ ঝণবোৰ বা তেনে আন ব্যক্তিৰ ঝণবোৰ পৰিশোধ বাবে বিধি অনুসৰি পৰা পৰা হোৱাটো অসাধু ভাবে বা প্ৰথমনামূলক ভাবে বাৰণ কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দুবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে দণ্ডিত হব।

৪২৩। যিয়ে, এনে কোনো দলিল বা লেখ্যত অসাধুভাবে বা প্ৰথমনামূলকভাবে স্বাক্ষৰ কৰে, নিষ্পাদন কৰে বা এটা পক্ষভুক্ত হয়, যিখনে কোনো সম্পত্তি বা তাত থকা কোনো স্বার্থ, অন্তৰণ কৰিবলৈ বা কোনো ভাৰৰ অধ্যাদীন কৰিবলৈ তাৎপৰ্যৈত কৰে, আৰু যিখনে তেনে অন্তৰণ বা ভাৰৰ বাবে প্ৰতিদান সম্পর্কে, বা সেই ব্যক্তিজন বা ব্যক্তিসকলৰ সম্পর্কে যাৰ ব্যৱহাৰ বা হিতৰ অৰ্থে এইখন কাৰ্য্যকৰী হোৱাটো প্ৰকৃততে অভিপ্ৰেত হৈছে, তেনে, ব্যক্তি বা ব্যক্তিসকলৰ সম্পর্কে কোনো মিছা বিৱৰণ অন্তৰ্বিষ্ট কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দুবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, বা জৰিমনাৰে বা উভয়েৰে দণ্ডিত হব।

৪২৪। যিয়ে, তেওঁৰ নিজৰ বা আন কোনো ব্যক্তিৰ কোনো সম্পত্তি অসাধুভাবে বা প্ৰথমনামূলকভাবে গোপন কৰে বা অপসাৰণ কৰে বা তাৰ গোপনকৰণ বা অপসাৰণ কৰা কাৰ্য্যত অসাধুভাবে বা প্ৰথমনামূলকভাবে সাহায্য দান কৰে, বা তেওঁ হক্কদাৰ হোৱা কোনো অভিযাচন বা দাবী অসাধুভাবে এৰি দিয়ে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দুবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে দণ্ডিত হব।

অপকৰ্ম বিষয়ে

অপকৰ্ম।

৪২৫। যিয়ে, জনসাধাৰণৰ বা কোনো ব্যক্তিৰ সদোয় হানি বা ক্ষতি কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে, বা তেওঁ এইটো কৰিব সন্তোষ বুলি জানি, কোনো সম্পত্তি ধৰংস কৰে বা কোনো সম্পত্তিৰ বা তাৰ অৱস্থাতিৰ এনে পৰিবৰ্তন কৰে, যিটোৱে ইয়াৰ মূল্য বা উপযোগিতা ধৰংস কৰে বা হাস কৰে, বা ইয়াৰ ওপৰত অনিষ্টজনক প্ৰভাৱ পেলায়, তেওঁ “অপকৰ্ম” কৰে।

স্পষ্টীকৰণ ১ - অপকৰ্মৰ অপৰাধটোৱে বাবে এইটোআৰশ্যকীয় নহয় যে ক্ষতি কৰা বা ধৰংস কৰা সম্পত্তিটো মালিকৰ হানি বা ক্ষতি কৰিবলৈ অপৰাধীজনৰ অভিপ্ৰায় থাকিব লাগিব। এইটো পৰ্যাপ্ত হব যদি তেওঁ কোনো সম্পত্তিৰ ক্ষতি সাধন কৰি এনে কোনো ব্যক্তিৰ এইটো সেই ব্যক্তিজনৰ হওঁকেই বা নহওঁকেই, সদোয় হানি বা ক্ষতি কৰিবলৈ অভিপ্ৰায় কৰে, বা তেওঁ এইটো জানে যে তেওঁ তেনে ক্ষতি

বা হানি করার সন্তাননা আছে।

স্পষ্টীকৰণ ২ - কার্যটো করা ব্যক্তিগত, বা সেইজন ব্যক্তি আৰু আনন্দ উমেহতীয়া সম্পত্তি প্ৰভাৱিত কৰা কাৰ্যৰ দ্বাৰা অপকৰ্ম কৰিব পৰা যায়।

দৃষ্টান্ত সমূহ

(ক) 'জ'ৰ সদোষ হানি কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে 'জ'ৰ মূল্যবান প্ৰতিভূতি এখন 'ক'ই স্বেচ্ছাই পুৰিলে। 'ক'ই অপকৰ্ম কৰিলে।

(খ) 'জ'ৰ সদোষ হানি কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে 'জ'ৰ বৰফৰ ঘৰ এটাত 'ক'ই পানী সুমাই দিলে আৰু এনেদৰে বৰফখিনি গলাই পেলালে। 'ক'ই অপকৰ্ম কৰিলে।

(গ) 'জ'ৰ সদোষ হানি কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে 'জ'ৰ আঙুষ্ঠি এটা 'ক'ই নদী এখনত স্বেচ্ছাই দলিয়াই দিলে। 'ক'ই অপকৰ্ম কৰিলে।

(ঘ) 'ক'ই তেওঁৰ পৰা 'জ'ক দেয় ঝণ এটাৰ সন্তুষ্টি ক্ৰমে তেওঁৰ মাল বস্তুবোৰ লৈ যাব ওলোৱা বুলি জানি তাৰ দ্বাৰা 'জ'ক খণ্টোৰ সন্তুষ্টি লাভ কৰাটো বাৰণ কৰিবৰ অভিপ্ৰায়েৰে, আৰু এনেদৰে 'জ'ৰ ক্ষতি সাধন কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে, সেই মালবস্তুবোৰ নষ্ট কৰিলে। 'ক'ই অপকৰ্ম কৰিলে।

(ঙ) 'ক'ই জাহাজ এখনৰ বীমা কৰাৰ পাছত, বীমাকৰ্তা সকলৰ ক্ষতি সাধন কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে, সেইখন স্বেচ্ছাপূৰ্বক আতৰি যাবলৈ দিলে। 'ক'ই অপকৰ্ম কৰিলে।

(চ) জাহাজখনৰ বট্টমৰি বন্ধক লৈ ধন ধাৰলৈ দিয়া 'জ'ৰ তাৰ দ্বাৰা ক্ষতি সাধন কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে, 'ক'ই জাহাজ এখন আতৰি যাবলৈ দিলে। 'ক'ই অপকৰ্ম কৰিলে।

(ছ) ঘোৰা এটাত 'জ'ৰ সৈতে উমেহতীয়া সম্পত্তি থকা 'ক'ই, তাৰ দ্বাৰা 'জ'ৰ সদোষ হানি কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে, ঘোৰাটো গুলী কৰিলে। 'ক'ই অপকৰ্ম কৰিলে।

(জ) "ক'ই, 'জ'ৰ শস্যৰ ক্ষতিসাধন কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে আৰু তেওঁ তাৰ ক্ষতি সাধন কৰা সন্তাননা আছে বুলি জানি, 'জ'ৰ খেতিপথাৰ এখনত গৰু-ম'হ সুমুৱাই দিলে। 'ক'ই অপকৰ্ম কৰিলে।

৪২৬। যিয়ে, অপকৰ্ম কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি মাহ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে দণ্ডিত হৰ।

৪২৭। যিয়ে, অপকৰ্ম কৰে আৰু তাৰ দ্বাৰা পঞ্চাশ টকা বা তদুন্দু পৰিমানৰ হানি বা ক্ষতি সাধন কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দুবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে, দণ্ডিত হৰ।

৪২৮। যিয়ে, দহ টকা বা তদুন্দু মূল্যৰ কোনো জন্তু বা জন্তুবোৰ বধ কৰি, বিষ প্ৰয়োগ কৰি, বিকলাঙ্গ কৰি বা ব্যৱহাৰৰ অনুপযোগী কৰি অপকৰ্ম কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দুবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে, দণ্ডিত হৰ।

৪২৯। যিয়ে, কোনো হাতী, উট, মৌৰা, খচৰ, ম'হ, বলদ, গাই-গৰু বা ঘাড় গৰু তাৰ মূল্য যিয়েই নহওঁক কিয়, বা পঞ্চাশ টকা বা তদুন্দু মূল্যৰ যি কোনো জন্তু, বধ কৰি, বিষ প্ৰয়োগ কৰি, বিকলাঙ্গ কৰি, বা ব্যৱহাৰৰ অনুপযোগী কৰি অপকৰ্ম কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি পাঁচ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ পাৰে, বা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে দণ্ডিত হৰ।

৪৩০। যিয়ে, এনে কোনো কাৰ্য্য কৰি অপকৰ্ম কৰে, যি কাৰ্য্যই কৃষিৰ প্ৰয়োজনাৰ্থে বা মানুহৰ বাবে এনে জন্তুৰ বাবে যিবোৰ সম্পত্তি, খাদ্য বা পানীয় হিচাপে, বা পৰিদ্বাৰ-পৰিচলনতাৰ বাবে, বা বিনিময় কাৰ্য্য চলাই থকাৰ বাবে পানীয় যোগান হুস কৰে, বা যি কাৰ্য্যই তেনে যোগান হুস কৰাৰ সন্তাননা থকা বুলি

অপকৰ্মৰ বাবে দণ্ড।

পঞ্চাশ টকা পৰিমাণৰ ক্ষতি সাধন কৰা।

দহ টকা মূল্যৰ জন্তুক বধ কৰি বা বিকলাঙ্গ কৰি অপকৰ্ম কৰা।

যি কোনো মূল্যৰ গৰু মহ আদি বা পঞ্চাশ টকা মূল্যৰ যি কোনো জন্তু বা জন্তুবোৰ বধ কৰি, বিষ প্ৰয়োগ কৰি, বিকলাঙ্গ কৰি, বা ব্যৱহাৰৰ অনুপযোগী কৰি অপকৰ্ম কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি পাঁচ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হৰ পাৰে, বা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে দণ্ডিত হৰ।

জলসিঞ্চন কাৰ্যৰ ক্ষতি সাধন কৰি বা পানীৰ গতি সদোষ পৰিবৰ্তন কৰি অপকৰ্ম।

তেওঁ জানে, তেওঁ দুই প্রকারের এটা কাবাবাসে, যার অরধি পাঁচ বছর পর্যন্ত বিস্তারিত হব পারে, বা জরিমনাবে, বা উভয়েরে দণ্ডিত হব।

সার্বজনিক পথ, দলৎ, নদী বা সুড়তির ক্ষতি সাধন করি অপকর্ম করা।

সার্বজনিক নলাব প্লারন ঘটাই বা বাধা জন্মাই ক্ষতি সাধন করি অপকর্ম।

কোনো লাইট হাউচ বা সাগরের চিন নষ্ট করি বা স্থানান্তরিত করি, বা কম উপযোগী করি, অপকর্ম।

লোক প্রাধিকারীর দ্বারা লগোরা ভূমিচিহ্ন নষ্ট বা স্থানান্তরিত ইত্যাদি করি, অপকর্ম করা।

এশ টকা বা (কৃষির দ্বারা উৎপন্ন বস্তুর ক্ষেত্রে) দহ টকা পরিমাণের ক্ষতি করা অভিপ্রায়েরে অগ্নি বা বিছেফারক পদার্থের দ্বারা অপকর্ম করা।

ঘর আদি নষ্ট করা অভিপ্রায়েরে অগ্নি বা বিছেফারক পদার্থের দ্বারা অপকর্ম করা।

ডেক থকা বা বিশ টন বোজার জলযান নষ্ট বা নিরাপত্তাহীন করা অভিপ্রায়েরে করা অপকর্ম।

৪৩১। যিয়ে, এনে কোনো কার্য করি অপকর্ম করে, যি কার্যই কোনো সার্বজনিক পথ, দলৎ, নদী নদী বা নাব্য দুঁতি, প্রাক্তিকেই হওঁক বা ক্রিমেই হওঁক, যাতায়তের অনুপযোগী করে, বা প্রমণের বাবে বা সম্পত্তি বহন করি নিয়ার বাবে কম নিরাপদ করে বা তেনে করা সন্তান্য বুলি তেওঁ জানে, তেওঁ দুই প্রকারের এটা কাবাবাসে, যার অরধি পাঁচ বছর পর্যন্ত বিস্তারিত হব পারে বা জরিমনাবে, বা উভয়েরে দণ্ডিত হব।

৪৩২। যিয়ে, এনে কোনো কার্য করি অপকর্ম করে, যি কার্যই কোনো সার্বজনিক নলাব অনিষ্ট আৰু ক্ষতি সাধন কৰাৰ লগতে প্লারন ঘটায় বা বাধা জন্মায় বা প্লারন ঘটোৱা বা বাধা জন্মোৱা সন্তান্য বুলি তেওঁ জানে, তেওঁ দুই প্রকারের এটা কাবাবাসে, যার অরধি পাঁচ বছর পর্যন্ত বিস্তারিত হব পারে বা জরিমনাবে, বা উভয়েরে দণ্ডিত হব।

৪৩৩। যিয়ে, কোনো লাইট হাউচ বা সাগরের চিহ্নক্ষেত্রে ব্যৱহাৰ কৰা আন পোহৰ, বা কোনো সাগরের চিহ্ন, বা বয়, বা নাবিক সকলৰ পথ প্ৰদৰ্শক কলে বৰ্খা আন বস্তু, নষ্ট কৰি বা স্থানান্তরিত কৰি, বা এনে কোনো কার্য কৰি, যিয়ে এনে কোনো লাইট হাউচ, সাগৰের চিহ্ন, বয়, বা ওপৰোক্ত ধাৰণাৰ এনে আন বস্তু নাবিক সকলৰ প্ৰদৰ্শকক্ষেত্রে কম উপযোগী কৰি অপকর্ম কৰে, তেওঁ দুই প্রকারের এটা কাবাবাসে, যার অরধি সাত বছর পর্যন্ত বিস্তারিত হব পারে বা জরিমনাবে, বা উভয়েরে দণ্ডিত হব।

৪৩৪। যিয়ে, লোকসেৱক এজনৰ প্ৰাধিকাৰৰ দ্বাৰা লগোৱা কোনো ভূমি-চিহ্ন নষ্ট কৰি, বা স্থানান্তরিত কৰি, বা এনে কোনো কার্য কৰি যি কার্যই তেনে ভূমি-চিহ্নক তেনেৰূপে কম উপযোগী কৰে, অপকর্ম কৰে তেওঁ দুই প্রকারের এটা কাবাবাসে, যার অরধি এবছৰ পর্যন্ত বিস্তারিত হব পারে বা জরিমনাবে, বা উভয়েরে দণ্ডিত হব পারে।

৪৩৫। যিয়ে, কোনো সম্পত্তিৰ এশ টকা বা তদুর্ধা, ^১[বা (যি ক্ষেত্ৰত সম্পত্তিটো কৃষিৰ দ্বাৰা উৎপন্ন বস্তু) দহ টকা বা তদুর্ধা], পৰিমাণৰ ক্ষতি কৰাৰ অভিপ্রায়েৰে, বা তাৰ দ্বাৰা তেওঁ তেনে ধৰণৰ ক্ষতি সন্তান্য বুলি জানি, অগ্নি বা কোনো বিছোৱক পদাৰ্থৰ দ্বাৰা অপকর্ম কৰে, তেওঁ দুই প্রকারের এটা কাবাবাসে, যার অরধি সাত বছৰ পর্যন্ত বিস্তারিত হব পারে, দণ্ডিত হব আৰু জরিমনাব বাবেও দায়ী হ'ব।

৪৩৬। যিয়ে, কোনো এটা ভৱন, যিটো উপাসনাৰ স্থান হিচাপে, বা মানুহৰ বাসস্থান হিচাপে, বা সম্পত্তিৰ অভিৰক্ষণৰ স্থান হিচাপে সাধাৰণতে ব্যৱহাৰ কৰা হয়, নষ্ট কৰাৰ অভিপ্রায়েৰে বা এইটো সন্তান্য জানি তেওঁ তাৰ দ্বাৰা নষ্ট কৰিব, অগ্নি বা কোনো বিছোৱক পদাৰ্থৰ দ্বাৰা অপকর্ম কৰে, তেওঁ ^২[আজীৱন কাৰাবাস]বে, বা দুই প্রকারের এটা কাবাবাসে, যার অরধি দহ বছৰ পর্যন্ত বিস্তারিত হব পারে, দণ্ডিত হব, আৰু জরিমনাব বাবেও দায়ী হ'ব।

৪৩৭। যিয়ে, কোনো ডেক থকা জলযান বা বিশ টন বা তদুর্ধা বোজাৰ জলযান নষ্ট কৰা বা নিৰাপত্তাহীন কৰাৰ অভিপ্রায়েৰে, বা এইটো সন্তান্য জানি যে তাৰ দ্বাৰা তেওঁ সেই জলযান নষ্ট কৰিব, বা নিৰাপত্তাহীন কৰিব, অপকর্ম কৰে, তেওঁ দুই প্রকারের এটা কাবাবাসে, যার অরধি দহ বছৰ পর্যন্ত বিস্তারিত হব পারে, দণ্ডিত হব, আৰু জরিমনাব বাবেও দায়ী হ'ব।

১। ১৯৮২ চনৰ ৮ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১০ বা দ্বাৰা অন্তঃস্থাপিত।

২। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা ‘আজীৱন নিৰ্বাসন’ৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত (১-১-১৯৫৬ চনৰ পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

ଧାରା ୪୩୭ତ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଗ୍ନି ବା ବିଷ୍ଣୁବାରକ ପଦାର୍ଥର ଦ୍ୱାରା ସଂଘଟିତ ଅପକର୍ମର ବାବେ ଦଣ୍ଡ ।

ଚୁବି ଆଦି କବାର ଅଭିପ୍ରାୟେରେ ଜଳଯାନ ଏଖନ ଭୂମିତ ଲଗୋରା ବା ପାରଲେ ଅନାର ବାବେ ଦଣ୍ଡ ।

ମୃତ୍ୟୁ ବା ଆଘାତ ଘଟୋରାର ପ୍ରସ୍ତୁତିର ପାଛତ ଅପକର୍ମ କବା ।

ଆପରାଧିକ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ ।

ଗୃହେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ ।

ଲୁକାଇ ଗୃହେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ ।

ବାତି ଲୁକାଇ ଗୃହେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ ।

ଗୃହ-ଭେଦନ ।

୪୩୮ । ଯିଯେ, ଅନ୍ତିମ ପୂର୍ବର୍ତ୍ତୀ ଧାରାଟୋତ ବର୍ଣ୍ଣା କବା ମତେ ଏନେ ଅପକର୍ମ, ଅଗ୍ନି ବା କୋନୋ ବିଷ୍ଣୋବକ ପଦାର୍ଥର ଦ୍ୱାରା, ସଂଘଟିତ କରେ, ବା କବିବଲେ ପ୍ରୟାସ କରେ, ତେଣୁ ଆଜୀରନ କାରାବାସ]ବେ, ବା ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଏଟା କାରାବାସରେ, ଯାର ଅରଧି ଦହ ବଚର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ ହବ ପାରେ, ଦଣ୍ଡିତ ହବ, ଆକୁ ଜରିମନାର ବାବେତେ ଦାୟୀ ହବ ।

୪୩୯ । ଯିଯେ, କୋନୋ ଜଳଯାନ ତାତ ଥକା କୋନୋ ସମ୍ପତ୍ତି ଚାଲି କବାର, ବା ତେଣେ କୋନୋ ସମ୍ପତ୍ତି ଆସାଧୁ ଭାବେ ଆୟୁଷାଂ କବାର ଅଭିପ୍ରାୟେରେ, ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ତେଣେ ଚୁବି ବା ଆୟୁଷାଂ ଯାତେ କବିବ ପରା ଯାଯ, ତେଣେ ଅଭିପ୍ରାୟେରେ, କୋନୋ ଜଳଯାନ ଭୂମିତ ଲଗାଯ ବା ପାରଲେ ଲୈ ଆହେ, ତେଣୁ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଏଟା କାରାବାସରେ, ଯାର ଅରଧି ଦହ ବଚର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ ହବ ପାରେ, ଦଣ୍ଡିତ ହବ, ଆକୁ ଜରିମନାର ବାବେତେ ଦାୟୀ ହବ ।

୪୪୦ । ଯିଯେ, କୋନୋ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟୋରାର ବା ତେଣୁର ଆଘାତ ବା ସଦୋୟ ଅବରୋଧ କବୋରାବ, ବା ମୃତ୍ୟୁର ବା ଆଘାତର, ବା ସଦୋୟ ଅବରୋଧର ଭୟ ଦେଖୁଓରାର ବାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରି, ଅପକର୍ମ କରେ, ତେଣୁ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଏଟା କାରାବାସରେ, ଯାର ଅରଧି ପାଁଚ ବଚର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ ହବ ପାରେ, ଦଣ୍ଡିତ ହବ, ଆକୁ ଜରିମନାର ବାବେତେ ଦାୟୀ ହବ ।

ଆପରାଧିକ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ ବିଷୟ

୪୪୧ । ଯିଯେ, ଆନ ଏଜନ ବ୍ୟକ୍ତିର ଦଖଲତ ଥକା କୋନୋ ସମ୍ପତ୍ତିର ଭିତରତ ବା ଓପରତ ଅପରାଧ ଏଟା ସଂଘଟନ କବାର ବା ତେଣେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲତ ଥକା କୋନୋ ବ୍ୟକ୍ତିକ ଭାବୁକ ଦିଯାର, ଅପମାନ କବାର, ବା ବିରକ୍ତ କବାର ଅଭିପ୍ରାୟେରେ, ପ୍ରବେଶ କରେ, ବା

ତେଣେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଭିତରତ ବା ଓପରତ ବିଧି ସମ୍ମାନ ଭାବେ ପ୍ରବେଶ କରି, ତାର ଦ୍ୱାରା କୋନୋ ବ୍ୟକ୍ତିକ ଭାବୁକ ଦିଯାର ଅପମାନ କବାର ବା ବିରକ୍ତ କବାର ଅଭିପ୍ରାୟେରେ, ପ୍ରବେଶ କରେ, ବା

୪୪୨ । ଯିଯେ, ମାନୁହର ବାସସ୍ଥାନକପେ ବ୍ୟରହାର କବା କୋନୋ ଭରନ, ତୁମ୍ଭ ବା ଜଳଯାନତ, ବା ଉପାସନାର ସ୍ଥାନକପେ ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଭିବନ୍ଧାର ସ୍ଥାନକପେ ବ୍ୟରହାର କବା କୋନୋ ଭରନତ ପ୍ରବେଶ କରି ବା ଥାକି ଆପରାଧିକ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ କରେ, ତେଣୁକୁ “ଗୃହେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ” କବା ବୁଲି କୋରା ହୁଏ ।

ଶପ୍ଟଟୀକରଣ - ଆପରାଧିକ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶକାରୀର ଶରୀରର ଯି କୋନୋ ଏଟା ଅଂଶର ପ୍ରବେଶେଇ ଗୃହେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ ଗଠିତ କବାର ବାବେ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରବେଶ ହବ ।

୪୪୩ । ଯିଯେଇ, ଏନେ ମର୍ତ୍ତିକା ମୂଳକ ବ୍ୟରହା ଲୋକର ପିଛତ ଗୃହେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ କରେ ଯେ ଏନେ ଗୃହେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ କୋନୋ ଏବଂ ଭାଗତ ତେଣୁ ପ୍ରବେଶ ଏତ୍ତ ପଶ୍ଚାତ ବର୍ଣ୍ଣା କବା ହେଲା ଧରଣ ଯି କୋନୋ ଏଟା ଧରଣ କରେ; ବା ଯଦି ତେଣୁ ଅପରାଧ ସଂଘଟନ କବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଘରଟୋତ ବା ଇଯାର ଯିକୋନୋ ଏଟା ଭାଗତ ଉପସ୍ଥିତ ଥାକି, ବା ତାତ ଅପରାଧ ସଂଘଟିତ କବାର ପାଛତ, ତେଣୁ ଘରଟୋର ବା ତାର ଯି କୋନୋ ଭାଗର ପରା ଏନେ ଛୟାଟା ଧରଣ ଯି କୋନୋଟୋରେ ଓଲାଇ ଯାଯ, ଅର୍ଥାତ୍ :-

୪୪୪ । ଯିଯେ, ଶୂର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର ପିଛତ ଆକୁ ଶୂର୍ଯ୍ୟଦେଇ ପୂର୍ବେ ଲୁକାଇ ଗୃହେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ କରେ, ତେଣୁ “ବାତି ଲୁକାଇ ଗୃହେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ” କବା ବୁଲି କୋରା ହୁଏ ।

୪୪୫ । ଗୃହେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ କବା ବ୍ୟକ୍ତି ଏଜନେ ‘ଗୃହଭେଦନ’ କବା ବୁଲି କୋରା ହୁଏ ଯଦି ତେଣୁ ଘରଟୋତ ବା ଯି କୋନୋ ଏଟା ଭାଗତ ତେଣୁ ପ୍ରବେଶ ଏତ୍ତ ପଶ୍ଚାତ ବର୍ଣ୍ଣା କବା ହେଲା ଧରଣ ଯି କୋନୋ ଏଟା ଧରଣ କରେ; ବା ଯଦି ତେଣୁ ଅପରାଧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଘରଟୋତ ବା ଇଯାର ଯିକୋନୋ ଏଟା ଭାଗତ ଉପସ୍ଥିତ ଥାକି, ବା ତାତ ଅପରାଧ ସଂଘଟିତ କବାର ପାଛତ, ତେଣୁ ଘରଟୋର ବା ତାର ଯି କୋନୋ ଭାଗର ପରା ଏନେ ଛୟାଟା ଧରଣ ଯି କୋନୋଟୋରେ ଓଲାଇ ଯାଯ, ଅର୍ଥାତ୍ :-

ପ୍ରଥମ :- ଯଦି ତେଣୁ ଏନେ ଏଟା ଘରଟେରେ ସୋମାଯ ବା ଓଲାଇ ଯାଯ ଯିଟୋ ଗୃହ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ କବାର ବାବେ ତେଣୁ ନିଜେ କବା ବା ଗୃହେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ କାର୍ଯ୍ୟର କୋନୋ ଅପପ୍ରେବକର ଦ୍ୱାରା କବା ହେଛେ ।

୧ । ୧୯୫୫ ଚନର ୨୬ ନଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୧୧୭ ଆକୁ ଅନୁସୂଚୀର ଦ୍ୱାରା “ଆଜୀରନ ନିର୍ବାସନ”ର ବାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ (୧-୧-୧୯୫୬ ର ପରା ପ୍ରଭାରୀ ହୋଇକେ) ।

দ্বিতীয় :- যদি তেওঁ এনে এটা বাটেরে সোমায় বা ওলাই যায় যিটো তেওঁ নিজে বা অপরাধটোর অপপ্রেক এজনর বাহিবে আন কোনো ব্যক্তির দ্বারা মানুহৰ প্রবেশৰ বাবে অভিপ্রেত নহয়, বা এনে কোনো বাটেরে প্রবেশ কৰে বা ওলাই যায় যি বাটটোলৈ তেওঁ কোনো বেবা বা গৃহ জখলা লগাই উঠি বা বগাই প্রবেশ কৰিছে।

তৃতীয় :- যদি তেওঁ এনে কোনো বাটেরে প্রবেশ কৰে বা ওলাই যায় যিটো তেওঁ বা গৃহে-অনধিকাৰ প্রবেশৰ কোনো অপপ্রেকে গৃহ-অনধিকাৰ প্রবেশ কৰিবলৈ এনে যি কোনো উপায়েৰে খুলিছে, যিটো উপায়েৰে বাটটো খুলিবলৈ ঘৰটোৰ অধিভোগীয়ে অভিপ্ৰায় কৰা নাছিল।

চতুর্থ :- যদি তেওঁ গৃহ-অনধিকাৰ প্রবেশ কৰিবলৈ বা গৃহ অনধিকাৰ প্রবেশ কৰাৰ পাছত ঘৰটোৰ পৰা ওলাই যাবলৈ, কোনো তলা খুলি প্রবেশ কৰে বা ওলাই যায়।

পঞ্চম :- যদি তেওঁ তেওঁৰ প্রবেশ বা প্ৰস্থান আপৰাধিক বল প্ৰয়োগ কৰি, বা অভ্যাসাত কৰি, বা কোনো ব্যক্তিক অভ্যাসাতৰ ভাবুকি দি, সম্পন্ন কৰে।

ষষ্ঠঃ - যদি তেওঁ এনে কোনো বাটেরে প্রবেশ কৰে বা ওলাই যায় যিটো তেনে প্রবেশ পথ বা প্ৰস্থান পথত বান্ধি থোৱা বুলি তেওঁ জানে আৰু তেওঁৰ দ্বাৰা বা গৃহে অনধিকাৰ প্রবেশৰ অপপ্রেক দ্বাৰা বান্ধি খোলা হৈছে।

স্পষ্টীকৰণ - কোনো বাটঘৰ বা ভৱন এটাৰ লগত একেলগে আধিভোগ কৰি থকা কোনো গৃহ, আৰু যিটো আৰু এনে ঘৰটোৰ মাজত এটা অব্যৱহৃত আভ্যন্তৰীণ বাট আছে, তেনে বাটঘৰ বা ভৱনটো এই ধাৰাৰ অৰ্থৰ অন্তৰ্গত ঘৰটোৰ এটা ভাগ।

দৃষ্টান্ত সমূহ

(ক) 'জ'ৰ ঘৰৰ বেৰখনৰ মাজেৰে ফুটা এটা কৰি আৰু সেই ফুটাটোৰে তেওঁৰ হাতখন সুমাই দি 'ক'ই গৃহে অনধিকাৰ প্রবেশ কৰিলে। এইটো গৃহ-ভেদন।

(খ) ডেক বিলাকৰ মাজত থকা ঘূৰণীয়া খিড়িকিৰে জাহাজ এখনৰ ভিতৰলৈ চুচিৰ গৈ 'ক'ই গৃহে অনধিকাৰ প্রবেশ কৰিলে। এইটো গৃহ-ভেদন।

(গ) 'জ'ৰ ঘৰত খিড়িকি এখনেৰে প্রৱেশ কৰি 'ক'ই গৃহে অনধিকাৰ প্রবেশ কৰিলে। এইটো গৃহ-ভেদন।

(ঘ) বান্ধি থোৱা দুৱাৰ এখনেৰে 'জ'ৰ ঘৰত প্রৱেশ কৰি 'ক'ই গৃহে অনধিকাৰ প্রবেশ কৰিলে। এইটো গৃহ-ভেদন।

(ঙ) দুৱাৰখনত থকা ফুটাৰে তাঁৰ সুমুৰাই খিলি খুলি দুৱাৰখনেৰে 'জ'ৰ ঘৰত প্রৱেশ কৰি 'ক'ই গৃহে অনধিকাৰ প্রবেশ কৰিলে। এইটো গৃহ-ভেদন।

(চ) 'ক'ই 'জ'ৰ ঘৰ দুৱাৰ চাবি পালে, যি চাবিপাত 'জ'ই হেৰুইছিল, আৰু সেই চাবিপাতেৰে দুৱাৰখন খুলি, 'জ'ৰ ঘৰত প্রৱেশ কৰি গৃহে অনুপৰ্বেশ কৰিলে। এইটো গৃহ-ভেদন।

(ছ) 'জ' তেওঁৰ দুৱাৰমুখত ঠিয় হৈ আছে। 'ক'ই 'জ'ক খন্দা মাৰি বগৰাই পেলাই বলেৰে বাট এটা উলিয়ালে, আৰু ঘৰটোত প্রৱেশ কৰি গৃহে অনধিকাৰ প্রৱেশ কৰিলে। এইটো গৃহ ভেদন।

(জ) টিৰ দ্বাৰৰক্ষী 'জ'ই টিৰ দুৱাৰমুখত ঠিয় হৈ আছে। 'জ'ক কোৰাৰ বুলি ভাবুকি দি তেওঁৰ বিকদ্বাচৰণ কৰাৰ পৰা 'জ'ক নিবৃত্ত কৰি, ঘৰটোত প্রৱেশ কৰি 'ক'ই গৃহে অনধিকাৰ প্রৱেশ কৰিলে। এইটো গৃহ-ভেদন।

৪৪৬। যিয়ে সূৰ্যাস্তৰ পিছত আৰু সূৰ্যোদয়ৰ পূৰ্বে গৃহ-ভেদন কৰে, তেওঁ 'ৰাত্ৰি গৃহ-ভেদন' কৰা বুলি কোৱা হয়।

ভারতীয় দণ্ড সংহিতা

৪৪৮

আপৰাধিক অনধিকাৰ প্ৰবেশৰ
বাবে দণ্ড।

গৃহে অনধিকাৰ প্ৰবেশৰ বাবে
দণ্ড।

মৃত্যুৰে দণ্ডনীয় অপৰাধ
সংঘটনৰ উদ্দেশ্যে গৃহে
অনধিকাৰ প্ৰবেশ।

আজীৱন কাৰাবাসৰে দণ্ডনীয়
অপৰাধ সংঘটনৰ উদ্দেশ্যে
গৃহে অনধিকাৰ প্ৰবেশ।

কাৰাবাসৰে দণ্ডনীয় অপৰাধ
সংঘটনৰ উদ্দেশ্যে গৃহে
অনধিকাৰ প্ৰবেশ।

আঘাত, অভ্যাঘাত বা সদোষ
অৱৰোধৰ প্ৰস্তুতি কৰি গৃহে
অনধিকাৰ প্ৰবেশ।

লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰবেশ
বা গৃহ-ভেদনৰ বাবে দণ্ড।

কাৰাবাসৰে দণ্ডনীয় অপৰাধ
সংঘটনৰ উদ্দেশ্যে লুকাই গৃহে
অনধিকাৰ প্ৰবেশ বা গৃহ-
ভেদন।

আঘাত, অভ্যাঘাত বা সদোষ
অৱৰোধৰ প্ৰস্তুতি কৰি লুকাই
গৃহে অনধিকাৰ প্ৰবেশ বা গৃহ-
ভেদন।

বাত্রি লুকাই গৃহে অনধিকাৰ
প্ৰবেশ বা গৃহ-ভেদনৰ বাবে
দণ্ড।

৪৪৭। যিয়ে, আপৰাধিক অনধিকাৰ প্ৰবেশ কৰে তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি মাহ
পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে বা পাঁচশ টকা পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পৰা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে দণ্ডিত হব।

৪৪৮। যিয়ে, গৃহে অনধিকাৰ প্ৰবেশ কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি এবছৰ পৰ্যন্ত
বিস্তাৰিত হব পাৰে বা এহেজাৰ টকা পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পৰা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে, দণ্ডিত হব।

৪৪৯। যিয়ে, মৃত্যুৰে দণ্ডনীয় কোনো অপৰাধ সংঘটনৰ উদ্দেশ্যে গৃহে অনধিকাৰ প্ৰবেশ কৰে, তেওঁ
[আজীৱন কাৰাবাস] ৰে, বা সশ্রম কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ অধিক নহ'ব, দণ্ডিত হব, আৰু
জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হ'ব।

৪৫০। যিয়ে, [আজীৱন কাৰাবাস] ৰে, দণ্ডনীয় কোনো অপৰাধ সংঘটনৰ উদ্দেশ্যে গৃহে অনধিকাৰ
প্ৰবেশ কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ অধিক নহ'ব, দণ্ডিত হব, আৰু
জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হ'ব।

৪৫১। যিয়ে, কাৰাবাসৰে দণ্ডনীয় কোনো অপৰাধ সংঘটন কৰাৰ উদ্দেশ্যে গৃহে অনধিকাৰ প্ৰবেশ কৰে,
তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দুবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু
জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হ'ব।

আৰু যদি সংঘটিত কৰিবলৈ অভিপ্ৰায় কৰা অপৰাধটো চুৰি হয়, তেন্তে কাৰাবাসৰ অৱধিটো সাত
বছৰলৈ বিস্তাৰিত হব পাৰে।

৪৫২। যিয়ে, কোনো ব্যক্তিক আঘাত কৰিবলৈ, বা কোনো ব্যক্তিক অভ্যাঘাত কৰিবলৈ, বা কোনো
ব্যক্তিক দোষ পূৰ্বক অৱৰোধ কৰিবলৈ, বা কোনো ব্যক্তিক আঘাতৰ বা অভ্যাঘাত, বা সদোষ অৱৰোধৰ
ভয় দেখুৱাৰ প্ৰস্তুতি কৰি, গৃহে অনধিকাৰ প্ৰবেশ কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি
সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হ'ব।

৪৫৩। যিয়ে, লুকাই গৃহে-অনধিকাৰ প্ৰবেশ, বা গৃহ-ভেদন কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ
অৱধি দুবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হ'ব।

৪৫৪। যিয়ে, কাৰাবাসৰে দণ্ডনীয় কোনো অপৰাধ সংঘটনৰ উদ্দেশ্যে লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰবেশ বা
গৃহ-ভেদন কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে,
দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হ'ব, আৰু যদি সংঘটিত কৰিবলৈ অভিপ্ৰায় কৰা অপৰাধটো চুৰি
হয়, তেন্তে কাৰাবাসৰ অৱধিটো দহ বছৰলৈ বিস্তাৰিত হব পাৰে।

৪৫৫। যিয়ে, কোনো ব্যক্তিক আঘাত কৰাৰ বাবে বা কোনো ব্যক্তিক অভ্যাঘাত কৰাৰ বাবে বা কোনো
ব্যক্তিক দোষ পূৰ্বক অৱৰোধ কৰাৰ বাবে, বা কোনো ব্যক্তিক আঘাতৰ বা অভ্যাঘাতৰ বা সদোষ অৱৰোধৰ
ভয় দেখুৱাৰ বাবে প্ৰস্তুতি কৰি, লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰবেশ, বা গৃহ-ভেদন কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা
কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হ'ব।

৪৫৬। যিয়ে, বাত্রি লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰবেশ কৰে, বা বাত্রি গৃহ-ভেদন কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা
কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হ'ব।

১। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা “আজীৱন নিৰ্বাসন”ৰ বাবে
প্ৰতিষ্ঠাপিত (১-১-১৯৫৬ চনৰ পৰা প্ৰত্যাবৰ্তী হোৱাকে)।

কারাবাসের দণ্ডনীয় অপরাধ সংঘটনৰ উদ্দেশ্যে বাত্রি লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰৱেশ, বা বাত্রি গৃহ-ভেদন কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কারাবাসেৰ, যাৰ অৱধি পঁচ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব; আৰু যদি সংঘটিত কৰিবলৈ অভিপ্ৰায় কৰা অপৰাধটো চুৰি হয়, তেন্তে কারাবাসৰ অৱধিটো চৈধ্য বছৰলৈ বিস্তাৰিত হব পাৰে।

আঘাত, অভ্যাঘাত বা সদোষ অৱৰোধৰ বাবে প্ৰস্তুতি কৰি বাত্রি লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰৱেশ বা গৃহভেদন কৰা।

লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰৱেশ বা গৃহভেদন কৰোতে ঘটোৱা গুৰুতৰ আঘাত।

যেতিয়া তেওঁলোকৰ এজনৰ দ্বাৰা মৃত্যু বা গুৰুতৰ আঘাত ঘটোৱা হয়, তেন্তে ক্ষেত্ৰত বাত্রি লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰৱেশ বা গৃহভেদন কাৰ্য্যত সংযুক্ত ভাৱে সংশ্লিষ্ট সকলোৰোৰ ব্যক্তি দণ্ডনীয় হব।

সম্পত্তি থকা পাত্ৰ অসাধু ভাৱে ভাঙি খোলা।

একে অপৰাধৰ বাবে দণ্ড যেতিয়া অভিৰক্ষা ন্যস্ত হোৱা ব্যক্তিয়ে অপৰাধটো কৰে।

জালিয়তি।

৪৫৭। যিয়ে, কারাবাসেৰে দণ্ডনীয় কোনো অপৰাধ সংঘটনৰ উদ্দেশ্যে বাত্রি লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰৱেশ, বা বাত্রি গৃহ-ভেদন কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কারাবাসেৰে, যাৰ অৱধি পঁচ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪৫৮। যিয়ে, কোনো ব্যক্তিক আঘাত কৰিবলৈ বা কোনো ব্যক্তিক অভ্যাঘাত কৰিবলৈ, বা কোনো ব্যক্তিক সদোষ অৱৰোধ কৰিবলৈ প্ৰস্তুতি কৰি বা কোনো ব্যক্তিক আঘাতৰ বা অভ্যাঘাতৰ বা সদোষ অৱৰোধৰ ভয় দেখুৱাই বাত্রি লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰৱেশ বা বাত্রি গৃহ-ভেদন কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কারাবাসেৰে, যাৰ অৱধি চৈধ্য বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪৫৯। যিয়ে, লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰৱেশ বা গৃহ-ভেদন কৰোতে, কোনো ব্যক্তিক গুৰুতৰ আঘাত কৰে বা কোনো ব্যক্তিৰ মৃত্যু বা গুৰুতৰ আঘাত ঘটাবলৈ প্ৰয়াস কৰে, তেওঁ গুৰুত্বপূৰ্ণ [আজীৱন কারাবাস] বা দুই প্ৰকাৰৰ এটা কারাবাসেৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪৬০। যদি, বাত্রি লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰৱেশ বা বাত্রি গৃহ-ভেদন কৰা সময়ত তেন্তে অপৰাধৰ বাবে দোষী কোনো ব্যক্তিয়ে মৃত্যু বা গুৰুতৰ আঘাত বেছো পূৰ্বক ভাবে ঘটায় বা ঘটাবলৈ প্ৰয়াস কৰে, তেন্তে বাত্রি লুকাই গৃহে অনধিকাৰ প্ৰৱেশ বা বাত্রি গৃহ-ভেদন কাৰ্য্যত সংযুক্ত ভাবে সংশ্লিষ্ট প্ৰত্যেক ব্যক্তি [আজীৱন কারাবাস] বা দুই প্ৰকাৰৰ টো কারাবাসেৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে দণ্ডিত হব বা জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪৬১। যিয়ে, অসাধু ভাৱে, বা অপকৰ্ম কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে এনে এটা বদ্ধ পাত্ৰ ভাঙি খোলে বা বান্ধ মোকলাই দিয়ে, যিটো পাত্ৰত সম্পত্তি আছে বা যিটো পাত্ৰত সম্পত্তি থকা বুলি তেওঁ বিশ্বাস কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কারাবাসেৰে, যাৰ অৱধি দুবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে বা জৰিমনাৰে বা উভয়ৰে, দণ্ডিত হব।

৪৬২। যিয়ে, এনে কোনো বন্ধপাত্ৰ এটা ন্যস্ত হোৱাৰ পাচত, যি পাত্ৰত সম্পত্তি আছে, বা যি পাত্ৰত সম্পত্তি থকা বুলি তেওঁ বিশ্বাস কৰে, সেইটো খুলিবলৈ প্ৰাধিকাৰ নথকাকৈ, অসাধুভাৱে বা অপকৰ্ম কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে, সেই পাত্ৰটো ভাঙি খোলে বা বান্ধ মোকলাই দিয়ে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কারাবাসেৰে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়ৰে দণ্ডিত হব।

দন্তাবেজ আৰু ^১X X X সম্পত্তি চিহ্ন সম্পৰ্কীয় অপৰাধবোৰৰ বিষয়ে

৪৬৩। যিয়ে, জনসাধাৰণৰ বা কোনো ব্যক্তিৰ হানি বা ক্ষতি কৰাৰ, বা কোনো দাবী বা হক্ সমৰ্থন কৰাৰ বা কোনো ব্যক্তিক সম্পত্তি এৰি দিয়াৰ, বা কোনো অভিব্যক্ত বা বিবক্ষিত সংবিদা কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে, বা প্ৰবেশনা কৰাৰ বা যাতে প্ৰবেশনা কৰিব পাৰে, তেন্তে অভিপ্ৰায়েৰে কোনো মিথ্যা দন্তাবেজ ^২[বা মিথ্যা ইলেকট্ৰনিক ৰেকৰ্ড] ^১[বা দন্তাবেজ বা ইলেকট্ৰনিক ৰেকৰ্ড]ৰ ভাগ বচনা কৰে, তেওঁ জালিয়তি কৰে।

১। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭ আৰু অনুসূচীৰ ধাৰা “আজীৱন নিৰ্বাসন”ৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত।

২। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ব প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ৮ৰ ধাৰা ‘দন্তাবেজ’ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপিত (২০০০ৰ ২১ নং অধিনিয়ম)।

মিথ্যা দস্তাবেজ বচন।

৪৬৪। ১। “কোনো ব্যক্তিক মিথ্যা দস্তাবেজ বা মিথ্যা ইলেকট্রনিক রেকর্ড বচন কৰা বুলি কোৱা হয় যদিহে—

প্রথমতে — যিয়ে অসাধু ভাবে বা প্রবঞ্চনা মূলক ভাবে-

- (ক) কোনো দস্তাবেজ বা দস্তাবেজের এটা ভাগ বচন কৰে, স্বাক্ষর কৰে, চাব মোহৰ ম৾ৰে বা নিষ্পাদন কৰে;
- (খ) কোনো ইলেকট্রনিক রেকর্ড বা কোনো ইলেকট্রনিক রেকর্ডের ভাগ বচন কৰে বা প্ৰেৰণ কৰে;
- (গ) কোনো ইলেকট্রনিক রেকর্ডের ওপৰত কোনো ৎ[ইলেকট্রনিক চিগনেছ্যাৰ] লগাই দিয়ে;
- (ঘ) দস্তাবেজ এখনৰ নিষ্পাদন সূচক ৎ[ইলেকট্রনিক চিগনেছ্যাৰ] অধিপ্রাণীকৰণ সূচক কোনো চিহ্ন অঙ্কিত কৰে;

এইটো বিশ্বাস কৰোৱাৰ অভিপ্ৰায়েৰে যে তেনে দস্তাবেজ বা দস্তাবেজের ভাগ, ইলেকট্রনিক রেকর্ড বা ৎ[ইলেকট্রনিক চিগনেছ্যাৰ] বচনা, স্বাক্ষৰিত, চাব মোহৰ মৰা হৈছিল, নিষ্পাদন কৰা, প্ৰেৰণ কৰা বা লগাই দিয়া হৈছিল, এনে এজন ব্যক্তিৰ দ্বাৰা বা এজন ব্যক্তিৰ প্ৰাধিকাৰৰ দ্বাৰা যিজনৰ দ্বাৰা বা যিজনৰ প্ৰাধিকাৰৰ দ্বাৰা এইখন বচনা কৰা, স্বাক্ষৰ কৰা, চাব মোহৰ মৰা, নিষ্পাদন কৰা বা লগোৱা হোৱা নাছিল বুলি তেওঁ জ্ঞাত ; বা

দ্বিতীয়তে - যিয়ে, তেওঁ নিজে বা আন ব্যক্তিৰ দ্বাৰা এইখন বচনা, নিষ্পাদন কৰাৰ বা ৎ[ইলেকট্রনিক চিগনেছ্যাৰ] লগোৱাৰ পিছত, তেনে ব্যক্তি তেনে পৰিবৰ্তন কৰাৰ সময়ত জীৱিতই হওঁক বা মৃতই হওঁক বিধি সন্মত প্ৰাধিকাৰ অবিহনে অসাধু ভাবে বা প্রবঞ্চনামূলক বাবে, বৰ কৰণৰ দ্বাৰা বা অন্যথা কোনো দস্তাবেজ বা ইলেকট্রনিক রেকর্ডের কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ ভাগৰ পৰিবৰ্তন কৰে; বা

তৃতীয়তে - যিয়ে, অসাধু ভাবে বা প্রবঞ্চনামূলক ভাবে কোনো ব্যক্তিৰ দ্বাৰা তেনে ব্যক্তিয়ে দস্তাবেজখনৰ অৰ্থবস্তু বা ইলেকট্রনিক রেকর্ড বা পৰিবৰ্তনৰ প্ৰকৃতি মনৰ অসুস্থতা বা মাতাল অবস্থাৰ কাৰণে জানিব নোৱাৰে বা তেওঁৰ ওপৰত কৰা প্ৰতাৰণাৰ কাৰণে, নাজামে বুলি জানিও দস্তাবেজ বা এখন ইলেকট্রনিক রেকর্ড স্বাক্ষৰিত কৰোৱায়, চাবমোহৰ মৰায়, নিষ্পাদন বা পৰিবৰ্তন কৰোৱায় বা কোনো ইলেকট্রনিক রেকর্ডের ওপৰত তেওঁৰ ৎ[ইলেকট্রনিক চিগনেছ্যাৰ] লগোৱায়”]]

দৃষ্টান্তসমূহ

(ক) ‘ক’ৰ ‘খ’ৰ ওপৰত ‘জ’ৰ দ্বাৰা লিখিত ১০,০০০ টকাৰ প্ৰত্যয় পত্ৰ এখন আছে। ‘ক’ই ‘খ’ক প্ৰবঞ্চনা কৰাৰ আৰ্থে ১০,০০০ৰ লগত এটা শুন্য যোগ কৰিলে আৰু ৰাশিটো ১,০০,০০০ কৰিলে এনে অভিপ্ৰায়েৰে যে ‘জ’ই পত্ৰখন লিখিছিল বুলি ‘খ’ই এইটো বিশ্বাস কৰিব পাৰে, ‘ক’ই জাল কৰিছে।

(খ) ‘ক’ই সম্পদা এটা ‘খ’ক বিক্ৰী কৰাৰ আৰু তাৰ দ্বাৰা ‘খ’ৰ পৰা ক্ৰয় মূল্য লাভ কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে ‘জ’ৰ প্ৰধিকাৰৰ অবিহনে ‘জ’ৰ চাবমোহৰ এনে এখন দস্তাবেজত মাৰিলে, যিথন ‘জ’ৰ পৰা ‘ক’লৈ সম্পদা এটাৰ হস্তান্তৰ পত্ৰ বুলি তাৎপৰ্যিত হৈছে। ‘ক’ই জাল কৰিছে।

(গ) ‘ক’ই ‘খ’ৰ দ্বাৰা স্বাক্ষৰিত বাহকক দেয় কিন্তু চেকখনত কোনো ৰাশি অন্তৰ্বিষ্ট নকৰা বেক্কাৰ এজনৰ ওপৰত চেক এখন বুটলি ললে। ‘ক’ই দহ হেজাৰ টকাৰ ৰাশি এটা অন্তৰ্বিষ্ট কৰি প্ৰবঞ্চনামূলক ভাবে চেকখন পূৰ্ণ কৰিলে। ‘ক’ই জাল কৰিছে।

(ঘ) ‘ক’ই তেওঁৰ অভিকৰ্ত্তা ‘খ’ৰ হাতত ‘ক’ৰ দ্বাৰা স্বাক্ষৰিত দেয় ৰাশিটো অন্তৰ্বিষ্ট নকৰা,

১। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ৯(ক)ৰ দ্বাৰা প্ৰতিষ্ঠাপিত (২০০০ৰ ২১ নং অধিনিয়ম)।

২। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান (সংশোধন) অধিনিয়ম, ২০০৮ (২০০৯ৰ ১০) ৰ ধাৰা ৫১ৰ দ্বাৰা “ডিজিটেল” শব্দৰ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপিত।

বেঙ্কাবর ওপৰত চেক এখন এবিলে আৰু কিছুমান আদায় দিবৰ বাবে দহ হেজাৰ টকাতকৈ অধিক শোহোৱা বাশি এটা অন্তৰ্বিষ্ট কৰি চেকখন পূৰ্ণ কৰিবলৈ ‘খ’ক প্ৰাধিকৃত কৰিলে। ‘খ’ই বিশ হাজাৰ টকাৰ বাশি টো অন্তৰ্বিষ্ট কৰি চেকখন প্ৰবৰ্ধনামূলকভাৱে সম্পূৰ্ণ কৰিলে, ‘খ’ই জাল কৰিলে।

(গ) ‘ক’ ই ‘খ’ৰ প্ৰাধিকাৰ বিনা তেওঁৰ নিজৰ ওপৰত ‘খ’ৰ নামত এখন বিনিময় পত্ৰ এই অভিপ্ৰায়েৰে লিখে যে তেওঁ এজন বেঙ্কাবৰ পৰা আচল বিনিময় পত্ৰ বাটাত ভঙাব আৰু ইয়াৰ পৰিপক্ষতাত সেইবিনিময় পত্ৰখন গ্ৰহণ কৰিব। ইয়াত যিহেতু ‘ক’ই তেওঁৰ হাতত ‘খ’ৰ প্ৰতিভূতি আছিল বুলি বেঙ্ক ব্যৱসায়ীক ধৰি লবৰ বাবে আৰু তাৰ দ্বাৰা বিনিময় পত্ৰখন বাটাত ভঙাবলৈ প্ৰতাৰণা কৰাৰ অভিপ্ৰায়সহ লিখিছে। ‘ক’ জালিয়তিৰ বাবে দোষী।

(চ) ‘জ’ৰ ইচ্ছাপত্ৰ এই শব্দবোৰ অন্তৰ্বিষ্ট আছে— “মই নিৰ্দেশ দিও যে মোৰ সকলোৰোৰ অবশিষ্ট সম্পত্তি ‘ক’ ‘খ’ আৰু ‘গ’ৰ মাজত সমানে বিভাজন হওক”।

‘ক’ই অসাধুভাৱে ‘খ’ৰ নামটো কাটি দিয়ে, এইটো বিশ্বাস কৰিবৰ অভিপ্ৰায়েৰে যে সমস্ত থিনি স্বয়ং তেওঁ আৰু ‘গ’ৰ মাজত এৰি গৈছিল। ‘ক’ই জালিয়তি সংঘটন কৰিছে।

(ছ) ‘ক’ ই এখন চৰকাৰী বচন পত্ৰত পৃষ্ঠাংকন কৰে আৰু ‘জ’ক তেওঁৰ আদেশানুসাৰে দেয় কৰে, বিনিময় পত্ৰখনত ‘জ’ক বা তেওঁৰ আদেশানুসাৰে আদায় দিব, সেই শব্দবোৰ বিনিময় পত্ৰখনত লিখি দি আৰু পৃষ্ঠাংকনটোত স্বাক্ষৰ কৰে। ‘খ’ই অসাধু ভাৱে ‘জ’ক বা তেওঁৰ আদেশানুসাৰে আদায় দিব” এই শব্দবোৰ মছি পেলায়, আৰু তাৰ দ্বাৰা বিশেষ পৃষ্ঠাংকনটো এটা নিৰক্ষ পৃষ্ঠাংকনলৈ পৰিবৰ্তন কৰে। ‘খ’ই জালিয়তি সংঘটন কৰে।

(জ) ‘ক’ই এটা সম্পদা ‘জ’ক বিক্ৰী কৰে, আৰু হস্তান্তৰ কৰে। ‘ক’ই তাৰ গিচত ‘জ’ক তেওঁৰ সম্পদাটোৰ পৰা প্ৰবৰ্ধনা কৰাৰ অৰ্থে সেই একে সম্পদাটোৰ ‘খ’লৈ হস্তান্তৰ পত্ৰ নিষ্পাদনৰ কৰে, তেওঁ ‘জ’লৈ হস্তান্তৰ পত্ৰ কৰি দিয়াৰ হয়মাহৰ পূৰ্বৰ দিনভুক্ত কৰি এইটো বিশ্বাস কৰক, এই অভিপ্ৰায়েৰে যে তেওঁ ‘জ’ক হস্তান্তৰ কৰি দিয়াৰ পূৰ্বে তেওঁ ‘ক’লৈ সম্পদাটো হস্তান্তৰ কৰিছে। ‘ক’ই জালিয়তি সংঘটন কৰিছে।

(ঝ) ‘জ’ই তেওঁৰ ইচ্ছাপত্ৰ খন ‘ক’ক লিখিবলৈ কৈ যায়। ‘ক’ই ইচ্ছাপূৰ্বক ‘জ’ৰ দ্বাৰা নামিত ইচ্ছাপত্ৰ বিকথগাহীৰ পৰা পৃথক ইচ্ছা পত্ৰ বিকথগাহীৰ নাম লিখি যায় আৰু ‘জ’ক আভ্যাবেনৰ দ্বাৰা যে তেওঁ তেওঁৰ নিৰ্দেশ অনুযায়ী ইচ্ছাপত্ৰখন প্ৰস্তুত কৰিছে, ‘জ’ক ইচ্ছাপত্ৰখনত স্বাক্ষৰ কৰিবলৈ উৎপ্ৰেৰিত কৰে। ‘ক’ই জালিয়তি সংঘটন কৰিছে।

(ঞ) ‘ক’ই এখন চিঠি লিখে আৰু ‘খ’ৰ বিনা প্ৰাধিকাৰে ‘খ’ৰ নামেৰে স্বাক্ষৰ কৰে, এইটো প্ৰমাণিত কৰি, যে ‘ক’ এজন সং চৰিত্ৰ লোক, তেওঁ অসম্ভাব্য দুর্ভাগ্যৰ পৰা দুদৰ্শীৰ পৰিস্থিতিত পৰিছে, এনে চিঠিৰ সহায়েৰে ‘জ’ আৰু অন্য লোকৰ পৰা ভিক্ষা পোৱাৰ অভিপ্ৰায়েৰে - ইয়াত যিহেতু ‘ক’ই ‘জ’ক সম্পত্তি হস্তান্তৰ বাবে উৎপ্ৰেৰিত কৰিবলৈ এখন মিথ্যা দস্তাৱেজ কৰিছে, ‘ক’ই জালিয়তি সংঘটন কৰিছে।

(ট) ‘ক’ই ‘খ’ৰ বিনা প্ৰাধিকাৰে এখন চিঠি লিখে আৰু ‘খ’ৰ নামত স্বাক্ষৰ কৰে, ‘ক’ৰ চৰিত্ৰ প্ৰমাণিত কৰি, তাৰ দ্বাৰা ‘জ’ৰ অধীনত কৰ্ম নিয়োগ পোৱাৰ অভিপ্ৰায়েৰে। ‘ক’ই জালিয়তি সংঘটন কৰিছে, যিহেতু তেওঁ ‘জ’ক এখন জাল প্ৰমাণ পত্ৰ দ্বাৰা প্ৰতাৰণা কৰাৰ অভিপ্ৰায় কৰিছিল, আৰু তাৰ দ্বাৰা ‘জ’ক এটা অভিব্যক্ত বা বিৱক্ষিত সেৱা সংবিদাত সোমাবলৈ উৎপ্ৰেৰিত কৰাৰ অৰ্থে।

স্পষ্টীকৰণ ১ - কোনো ব্যক্তিৰ নিজৰ নামত স্বাক্ষৰ জালিয়তিৰ পর্যায়ৰ হব পাৰে।

দৃষ্টান্তবোৰ

(ক) ‘ক’ই এখন বিনিময় পত্ৰত তেওঁৰ নিজৰ নাম স্বাক্ষৰ কৰে, এইটো বিশ্বাস কৰিব পৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে যে বিনিময় পত্ৰখন তেওঁৰ একে নামৰ অন্য ব্যক্তিৰ দ্বাৰা লিখা হৈছিল। ‘ক’ই জালিয়তি সংঘটন কৰিছে।

ভারতীয় দণ্ড সংহিতা

৪২২

(খ) 'ক'ই এটুকুবা কাগজত 'প্রতিগৃহীত' শব্দটো লিখে আর 'জ'র নামত ইয়াত স্বাক্ষর করে, যাতে 'খ'ই পিচত কাগজখনত 'জ'র ওপরত 'খ'র দ্বারা লিখা হোৱা এখন বিনিময় পত্রত লিখিব পাৰে, আৰু বিনিময় পত্ৰখন পৰক্রামণ কৰে যেনিবা এইখন 'জ'ৰ দ্বারা প্রতিগৃহীত হৈছিল। 'ক'জালিয়তিৰ বাবে দোষী ; আৰু যদি 'খ'ই তথ্যটো জানিও 'ক'ৰ অনুসৰণত বিনিময় পত্ৰখন লিখি দিয়ে, 'খ'ও জালিয়তিৰ বাবে দোষী।

(গ) 'ক'ই একে নামত এজন বেলেগ লোকৰ আদেশানুসাৰে দেয় এখন বিনিময় পত্ৰ বুটলি লয়। 'ক'ই বিনিময় পত্ৰখনত তেওঁৰ নিজৰ নামত পৃষ্ঠাক্ষিত কৰে, এইটো বিশ্বাস কৰোৱাৰ অভিপ্ৰায়েৰে যে যিজন ব্যক্তিৰ আদেশানুসাৰে এইখন দেয় হব লাগিছিল, এইজন ব্যক্তিয়ে এইখন পৃষ্ঠাক্ষিত কৰিছিল। ইয়াত 'ক'ই জালিয়তি সংঘটিত কৰিছে।

(ঘ) 'খ'ৰ বিৰুদ্ধে ডিক্রী নিষ্পাদনত বিক্ৰী হোৱা এটা সম্পদা 'ক'ই দ্রৰ্য কৰে। খ'ই সম্পদাটো জৰু হোৱাৰ পিছত জৰু হোৱাৰ ছয়াহৰ পূৰ্বৰ দিনাংকৰে সম্পদাটো এটা সামান্য খাজানাত এটা দীৰ্ঘকালীৱধিৰ বাবে 'জ'ৰ লগত চক্ৰান্ত কৰি 'জ'লৈ পট্টা নিষ্পাদন কৰে, 'ক'ক প্ৰতাৰণা কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে আৰু এইটো বিশ্বাস কৰোৱাৰ অৰ্থে যে জৰু হোৱাৰ পূৰ্বে পট্টনটো মঞ্জুৰ কৰা হৈছিল। 'খ'ই যদিও পট্টনটো নিজৰ নামত নিষ্পাদন কৰিছিল, তেওঁ ইয়াক পূৰ্ব দিনাক্ষনৰ দ্বাৰা জালিয়তি কৰিছে।

(ঙ) 'ক' এজন ব্যৱসায়ীয়ে দেউলীয়া হোৱাৰ আশঙ্কা কৰি 'ক'ৰ নিজৰ হিতৰ বাবে তেওঁৰ লেনদোৰক প্ৰৱৰ্থনা কৰিবলৈ 'খ'ৰ লগত সম্পত্তিৰোৰ বাখিলে; আৰু লেনদেনটোত এটা বং দিয়াৰ অৰ্থে মূল্যপ্ৰাপ্ত হোৱা বুলি 'খ'ৰ এটা বাশি আদায় দিবলৈ নিজকে আৰদ্ধ কৰি এখন বচন পত্ৰ লিখি দিয়ে, বচন পত্ৰখন এটা পূৰ্ব তাৰিখত দিনাক্ষন কৰি এনে অভিপ্ৰায়েৰে যে সেইখন 'ক' দেউলীয়া হোৱাৰ পূৰ্বে নিষ্পাদন কৰা হৈছিল বুলি বিশ্বাস হওক। 'ক'ই পৰিভাষাৰ প্ৰথম শীৰ্ষকৰ অধীনত জালিয়তি সংঘটন কৰিছিল।

স্পষ্টীকৰণ ২ - এজন কাঙ্গনিক ব্যক্তিৰ নামত, এজন প্ৰকৃত ব্যক্তিৰ দ্বাৰা ইয়াক বচিত কৰা হৈছিল বুলি বিশ্বাস হওঁক এনে অভিপ্ৰায়েৰে বা এজন মৃত ব্যক্তিৰ নামত সেই ব্যক্তিৰ দ্বাৰা তেওঁৰ জীৱন কালত দস্তাৱেজখন বচিত কৰা হৈছিল বুলি বিশ্বাস হওঁক এনে অভিপ্ৰায়েৰে এখন মিথ্যা দস্তাৱেজ বচনা কৰাটো জালিয়তি পৰ্যায়ৰ হব পাৰে।

স্পষ্টীকৰণ ৩ - এই ধাৰাৰ প্ৰয়োজনার্থে “[ইলেকট্ৰনিক চিগনেছ্যা] লগোৱা” অভিব্যক্তিৰ তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ ধাৰা ২ ৰ উপধাৰা (১) ৰ খণ্ড (ঘ)ত ইয়াক ন্যস্ত কৰাৰ দৰে অৰ্থহব”।

দৃষ্টান্ত

'ক'ই এখন বিনিময় পত্ৰ এজন কাঙ্গনিক ব্যক্তিৰ নামত লিখে আৰু ইয়াক পৰক্রামণ কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে তেনে কাঙ্গনিক নামত বিনিময় পত্ৰখন প্ৰৱৰ্থনামূলক ভাবে প্ৰতি গ্ৰহণ কৰে, 'ক'ই জালিয়তি সংঘটন কৰে।

জালিয়তিৰ বাবে দণ্ড।

ন্যায়ালয়ৰ অভিলেখৰ বা
লোকপঞ্জী আদিৰ জালিয়তি।

৪৬৫। যিয়ে, জালিয়তি কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দুবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে বা জৰিমনাৰে, বা উভয়ৰে, দণ্ডিত হব।

৪৬৬। ০[যিয়ে, এনে এখন দস্তাৱেজ বা এখন ইলেকট্ৰনিক ৰেকৰ্ড] জাল কৰে, যিখন কোনো ন্যায়ালয়ৰ বা ন্যায়ালয়ত থকা অভিলেখ বা কাৰ্যবাহী, বা জন্ম, শ্ৰীষ্টান ধৰ্ম গ্ৰহণ, বিবাহ বা অন্তেষ্টিৰ পঞ্জী বা কোনো

- ১। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ৯(খ) দ্বাৰা অন্তঃস্থাপিত (২০০০ৰ ২১ নং অধিনিয়ম)।
- ২। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান (সংশোধন) অধিনিয়ম, ২০০৮ (২০০৯ৰ ১০) ৰ ধাৰা ৫১ৰ দ্বাৰা “ডিজিটেল” শব্দৰ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপিত।
- ৩। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ১০ (ক) ৰ দ্বাৰা দস্তাৱেজৰ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপিত (২০০০ ৰ ২১ নং অধিনিয়ম)।

লোক সেরকে, তেনে কাপে বখা পঞ্জী তাৎপর্যিত হৈছে, বা কোনো লোক সেরক তেওঁ পদীয় সামর্থ্যত বচনা কৰা বুলি তাৎপর্যিত প্রমাণপত্র বা দস্তাবেজ বা কোনো বাদ কজু কৰাৰ বা প্রতিবক্ষা কৰাৰ বা তাত কোনো কার্যবাহী গ্ৰহণ কৰা, বা নিৰ্ণয় স্থীকাৰ কৰা, বা এখন মোক্ষৰ নামা কাপে তাৎপর্যিত হৈছে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

[স্পষ্টীকৰণ ১- এই ধাৰাৰ প্ৰয়োজনার্থে, “পঞ্জী” যে তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ ধাৰা ১২ৰ উপধাৰা (১)ৰ খণ্ড (ড)ত পৰিভাষিত দৰে কোনো ইলেক্ট্ৰনিক প্ৰপ্ৰত সংৰক্ষিত যি কোনো প্ৰবিষ্টিৰ কোনো সূচী, ডাটা বা ৰেকৰ্ড অন্তৰ্ভুক্ত কৰে”]।

মূল্যবান প্ৰতিভূতি, ইচ্ছা পত্ৰ আদিৰ জালিয়তি।

৪৬৭। যিয়ে, এনে এখন দস্তাবেজ জাল কৰে, যিখন এখন মূল্যবান প্ৰতিভূতি, বা ইচ্ছাপত্ৰ বা পুত্ৰৰ দন্তক গ্ৰহণৰ প্ৰাধিকাৰ কৰে তাৎপর্যিত হৈছে, বা যিখন কোনো ব্যক্তিক কোনো মূল্যবান প্ৰতিভূতি বচনা কৰাৰ বাবে বা অন্তৰণ কৰাৰ বাবে প্ৰাধিকাৰ দিবলৈ বা তাৰ মূলধন, সুত বা লাভাংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ, বা কোনো ধন, অস্থাৰ সম্পত্তি বা মূল্যবান প্ৰতিভূতি, গ্ৰহণ কৰিবলৈ বা পৰিদান কৰাৰ প্ৰাধিকাৰ তাৎপর্যিত হৈছে, বা এনে কোনো দস্তাবেজ, যিখনৰ ধন আদায় দিয়া অভিসীকৃতি এখন নিস্তাৰণ পত্ৰ বা ৰচিদ কাপে তাৎপর্যিত হৈছে, তেওঁ ১[আজীৱন কাৰাবাস] বৈ বা দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দহ বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

ছলনা কৰাৰ উদ্দেশ্যে
জালিয়তি।

৪৬৮। যিয়ে, [জাল কৰা দস্তাবেজ বা ইলেকট্ৰনিক ৰেকৰ্ড] ছলনা কৰাৰ উদ্দেশ্যে ব্যৱহাৰত হব, এই অভিপ্ৰায়েৰে, জাল কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

খ্যাতি হানি কৰাৰ উদ্দেশ্যে
জালিয়তি।

৪৬৯। যিয়ে, [জাল কৰা দস্তাবেজ বা ইলেকট্ৰনিক ৰেকৰ্ড কোনো পক্ষৰ খ্যাতিৰ হানি কৰিব, এনে অভিপ্ৰায়েৰে], বা এইখন সেই উদ্দেশ্যে ব্যৱহাৰ কৰা সম্ভাৱ্য বুলি জানি, জাল কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪৭০। সম্পূৰ্ণ বা আংশিক ভাৱে জাল কৰি ৰচনা কৰা এখন মিথ্যা [দস্তাবেজ বা ইলেকট্ৰনিক ৰেকৰ্ড] ক জাল কৰা [দস্তাবেজ বা ইলেকট্ৰনিক ৰেকৰ্ড] বুলি কোৱা হয়।

৪৭১। যিয়ে, প্ৰবঞ্চনামূলক ভাৱে বা অসাধু ভাৱে এখন [দস্তাবেজ বা ইলেকট্ৰনিক ৰেকৰ্ড] আচল হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰে, যিখন জাল [দস্তাবেজ বা ইলেকট্ৰনিক ৰেকৰ্ড] বুলি তেওঁ জানে বা তেনে বুলি

১। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ১০ (খ)ৰ দ্বাৰা অন্তঃস্থাপিত (২০০০ ৰ ২১ নং অধিনিয়ম)।

২। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭ আৰু অনুসূচীৰ ধাৰা “আজীৱন নিৰ্বাসন” বা বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত (১-১-১১৫৬ৰ পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

৩। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ১১ৰ দ্বাৰা দস্তাবেজৰ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপিত (২০০০ৰ ২১নং অধিনিয়ম)।

৪। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ১২ৰ দ্বাৰা দস্তাবেজৰ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপিত (২০০০ৰ ২১নং অধিনিয়ম)।

৫। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ১৩ৰ দ্বাৰা দস্তাবেজৰ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপিত (২০০০ৰ ২১নং অধিনিয়ম)।

৬। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ১৪ৰ দ্বাৰা দস্তাবেজৰ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপিত (২০০০ৰ ২১নং অধিনিয়ম)।

তেওঁর বিশ্বাস করিবলৈ কাবণ থাকে, তেওঁ ঠিক এনে ধরণে দণ্ডিত হব যেনিবা তেওঁ তেমে ১[দস্তাবেজ বা ইলেকট্রনিক বেকর্ড] জাল কৰিছিল।

ধাৰা ৪৬৭ৰ অধীনত দণ্ডনীয় জালিয়তি কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে নকল চাৰ-মোহৰ আদি প্ৰস্তুত কৰা বা দখলত ৰখা।

অন্যথাই দণ্ডনীয় জালিয়তি কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে জাল, চাৰ-মোহৰ আদি প্ৰস্তুত কৰা বা দখলত ৰখা।

ধাৰা ৪৬৬ বা ৪৬৭ত বৰ্ণিত দস্তাবেজ জাল বুলি জানি আৰু ইয়াক আচল বুলি ব্যৱহৃত কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে দখলত ৰখা।

ধাৰা ৪৬৭ত বৰ্ণিত দস্তাবেজ অধিপ্ৰমাণীকৃত কৰাৰ অৰ্থে ব্যৱহৃত কৌশল, বা চিহ্ন জালকৰণ বা জাল চিহ্নিত সামগ্ৰী দখলত ৰখা।

ধাৰা ৪৬৭ত বৰ্ণিত দস্তাবেজৰ বাহিৰে অন্য দস্তাবেজ অধিপ্ৰমাণীকৃত কৰাৰ অৰ্থে ব্যৱহৃত কৌশল, বা চিহ্ন জালকৰণ বা জাল চিহ্নিত বস্তু দখলত ৰখা।

৪৭২। যিয়ে, কোনো চাৰমোহৰ, ফলক বা চাপ মৰাৰ বাবে আন সজুলি এনে অভিপ্ৰায়েৰে প্ৰস্তুত কৰে বা জাল কৰে যে সেইটো এই সংহিতাৰ ধাৰা ৪৬৭ৰ অধীনত দণ্ডনীয় কোনো জাল কৰাৰ উদ্দেশ্যে ব্যৱহৃত হব বা তেমে অভিপ্ৰায় সহ এনে চাৰমোহৰ, ফলক বা আনসঁজুলি ইয়াক জাল বুলি জানিও, তেওঁৰ দখলত ৰাখে, তেওঁ ৩[আজীৱন কাৰাবাস]ৰে বা দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪৭৩। যিয়ে, কোনো চাৰমোহৰ, ফলক বা চাপ মৰাৰ বাবে আন সজুলি এনে অভিপ্ৰায়েৰে প্ৰস্তুত কৰে বা জাল কৰে, যে সেইবোৰ এই সংহিতাৰ অধীনত দণ্ডনীয় কোনো জালিয়তি কৰাৰ উদ্দেশ্যে ব্যৱহৃত হব, যি ধাৰা, ৪৬৭ ভিন্ন এই অধ্যায়ৰ কোনো ধাৰাৰ অধীনত দণ্ডনীয় হব, বা এনে অভিপ্ৰায়েৰে এনে কোনো চাৰ মোহৰ, ফলক, বা আন সজুলি সেইবোৰ জাল বুলি জানিও তেওঁৰ দখলত ৰাখে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪৭৪। ৩[যিয়ে, কোনো দস্তাবেজ বা ইলেকট্রনিক বেকর্ড জাল কৰা বুলি জানিও আৰু এনে অভিপ্ৰায়েৰে যে সেইটো আচল বুলি প্ৰথমনামূলক আৰু অসাধু ভাবে ব্যৱহৃত হব, নিজৰ দখলত ৰাখে, যদি দস্তাবেজ বা ইলেকট্রনিক বেকর্ড এই সংহিতাৰ ধাৰা ৪৬৭ত উল্লিখিত বৰ্ণনাৰ অখন দস্তাবেজ, বা ইলেকট্রনিক বেকর্ড] হয়, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হয়, তেওঁ ৩[আজীৱন কাৰাবাস]ৰে বা দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪৭৫। যিয়ে, কোনো বস্তুৰ ওপৰত বা ইয়াৰ উপাদানত কোনো এনে কৌশল বা চিহ্ন, যিবিলাক এই সংহিতাৰ ধাৰা ৪৬৭ত বৰ্ণিত কোনো দস্তাবেজৰ অধিপ্ৰমাণীকৰণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হব, এই অভিপ্ৰায়েৰে জাল কৰে, যে এনে কৌশল বা এনে চিহ্ন এনে বস্তুৰ ওপৰত সেই সময়ত জাল কৰা হৈছিল বা ইয়াৰ পিছত জাল কৰিবলগীয়া কোনো দস্তাবেজৰ অধিপ্ৰমাণীকৃত আভাস দিয়াৰ উদ্দেশ্যে ব্যৱহাৰ কৰা হব বা যি এনে অভিপ্ৰায়েৰে কোনো এনে বস্তু নিজৰ দখলত ৰাখে যাৰ ওপৰত বা যাৰ উপাদানৰ ওপৰত এনে কৌশল বা চিহ্ন জাল কৰা হৈছে, তেওঁ ৩[আজীৱন কাৰাবাস]ৰে বা দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪৭৬। যিয়েই, কোনো বস্তুৰ ওপৰত বা ইয়াৰ উপাদানত কোনো এনে কৌশল বা চিহ্ন যিবিলাক এই সংহিতাৰ ধাৰা ৪৬৭ ত বৰ্ণিত ৩[কোনো দস্তাবেজ বা ইলেকট্রনিক বেকর্ড]ৰ অধিপ্ৰমাণীকৰণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হব বা এই অভিপ্ৰায়েৰে জাল কৰে যে এনে কৌশল বা এনে চিহ্ন এনে বস্তুৰ ওপৰত সেই সময়ত জাল কৰা হৈছিল বা ইয়াৰ পিছত জাল কৰিবলগীয়া ৩[কোনো দস্তাবেজ বা ইলেকট্রনিক বেকর্ড]ৰ

- ১। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ১৪ৰ দ্বাৰা দস্তাবেজৰ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপিত (২০০০ৰ ২১নং অধিনিয়ম)।
- ২। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭, আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা “আজীৱন নিৰ্বাসন”ৰ বাবে প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ১৫ৰ দ্বাৰা প্ৰতিষ্ঠাপিত (১-১-১৯৫৬ ৰ পৰা প্ৰতিৱৰ্ষী হোৱাকৈ)।
- ৩। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ১৫ৰ দ্বাৰা প্ৰতিষ্ঠাপিত, (২০০০ৰ ২১নং অধিনিয়ম)।
- ৪। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ৰ প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ১৬ৰ দ্বাৰা দস্তাবেজৰ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপিত, (২০০০ৰ ২১নং অধিনিয়ম)।

অধিপ্রমাণীকৃত আভাস দিয়াৰ উদ্দেশ্যে ব্যৱহাৰ কৰা হব বা যি এনে অভিপ্ৰায়েৰে কোনো এনে বস্তু নিজৰ দখলত বাবে, যাৰ ওপৰত বা যাৰ উপাদানৰ ওপৰত এনে কৌশল বা চিহ্ন জাল কৰা হৈছে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

ইচ্ছাপত্ৰ, দন্তক গ্ৰহণ প্ৰাধিকাৰ পত্ৰ বা মূল্যবান প্ৰতিভূতিৰ প্ৰবঞ্চনামূলক বদকৰণ, নষ্ট আদি কৰণ।

হিচাপ পত্ৰৰ মিথ্যাকৰণ।

৪৭৭। যিয়েই, প্ৰবঞ্চনামূলক ভাবে বা অসাধু ভাবে বা জনসাধাৰণ বা কোনো ব্যক্তিক হানি বা ক্ষতি কৰাৰ অভিপ্ৰায়ে, কোনো এনে দস্তাবেজ যি ইচ্ছাপত্ৰ বা পুত্ৰ দন্তক গ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰাধিকাৰ পত্ৰ বা কোনো মূল্যবান প্ৰতিভূতি হয়, বা হোৱা বুলি তাৎপৰ্যত হয়, বদ, নষ্ট বা বিকৃত কৰে বা বদ্ বা নষ্ট বা বিকৃত কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰে, বা এনে দস্তাবেজ সম্পর্কে অপকৰ্ম কৰে, তেওঁ ১[আজীৱন কাৰাবাস] বে বা দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪৭৭ক। যিয়ে, এজন কেৰাণী, পদাধিকাৰী বা সেৱক হিচাপে, বা কেৰাণী, পদাধিকাৰী বা সেৱকৰ পদ সামৰ্থ্যত নিযুক্ত হৈ বা কাৰ্য্যনিৰ্বাহ কৰি, ইচ্ছাপূৰ্বক, আৰু প্ৰবঞ্চনা কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে কোনো ০[বহী, ইলেকট্ৰনিক ৰেকৰ্ড, কাগজ পত্ৰ, লিখন] মূল্যবান প্ৰতিভূতি বা হিচাপ পত্ৰ নষ্ট কৰে, পৰিবৰ্তন কৰে, বিকৃত কৰে বা মিথ্যা কৰে, যিটো তেওঁৰ নিয়োগ কৰ্ত্তাৰ, দখলত থাকে বা তেওঁৰ দ্বাৰা নিয়োগ কৰ্ত্তাৰ বাবে বা হকে তেওঁ গ্ৰহণ কৰিছে, বা ইচ্ছাপূৰ্বক, আৰু প্ৰবঞ্চনা কৰাৰ অভিপ্ৰায়েৰে তেনে কোনো ০[বহী, ইলেকট্ৰনিক ৰেকৰ্ড, কাগজপত্ৰ, লিখন], মূল্যবান প্ৰতিভূতি বা হিচাপ পত্ৰত কোনো মিথ্যা প্ৰবিষ্ট কৰে বা কৰিবলৈ অপপ্ৰেৰণা দিয়ে, বা তাৰ পৰা বা তাত থকা কোনো তাৎক্ষণিক বিৱৰণ বিলুপ্ত কৰে বা পৰিবৰ্তন কৰে বা বিলোপ বা পৰিবৰ্তনত অপপ্ৰেৰণা দিয়ে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি সাত বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, বা জৰিমনাৰে, বা উভয়েৰে দণ্ডিত হব।

স্পষ্টীকৰণ - এই ধাৰাৰ অধীনত যিকোনো দোষাবোপত প্ৰবঞ্চিত কৰিবলৈ অভিপ্ৰেত কৰা কোনো বিশেষ ব্যক্তিৰ নামোঠে নকৰাকৈ, বা প্ৰবঞ্চনাটোৰ অধ্যাধীন কৰা অভিপ্ৰেত কোনো নিৰ্দিষ্ট ধনৰশি বিনিৰ্দিষ্ট নকৰাকৈ বা অপৰাধটো, সংঘটনৰ কোনো নিৰ্দিষ্ট দিন এটা উল্লেখ নকৰাকৈ প্ৰবঞ্চনা কৰাৰ এটা সাধাৰণ অভিপ্ৰায়ৰ বিষয়ে অভিযোগ কৰিবলৈ যথেষ্ট হব।]

৪৭৮। **মিথ্যা পত্ৰ** XX আৰু অন্য চিহ্নৰ বিষয়ে

৪৭৮। [পণ্য চিহ্ন] বেপাৰ আৰু পণ্য দ্রব্য চিহ্ন অধিনিয়ম, ১৯৫৮ (১৯৫৮ ব ৪৩)ৰ ধাৰা ১৩৫ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা নিৰ্বিস্ত (২৫-১১-১৯৫৯ৰ পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

সম্পত্তি চিহ্ন।

৪৭৯। অস্থাৱৰ সম্পত্তি কোনো বিশেষ ব্যক্তিৰ বুলি বুজাৰৰ আৰ্থে ব্যৱহাৰ কৰা চিহ্নক সম্পত্তি চিহ্ন বুলি কোৱা হয়।

৪৮০। [মিথ্যা পণ্য চিহ্ন ব্যৱহাৰ কৰা] - বেপাৰ আৰু পণ্য দ্রব্য চিহ্ন অধিনিয়ম, ১৯৫৮ (১৯৫৮ ব ৪৩), ধাৰা ১৩৫ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা নিৰ্বিস্ত (২৫-১১-১৯৫৯ ব পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

১। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭, আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা “আজীৱন নিৰ্বাসন”ৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত (১-১-১৯৫৬ ব পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

২। ১৮৯৫ চনৰ ৩ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ৪, দ্বাৰা সংযুক্ত কৰা হৈছে।

৩। তথ্য প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অধিনিয়ম, ২০০০ ব প্ৰথম অনুসূচীৰ ধাৰা ১৭ৰ দ্বাৰা দস্তাবেজৰ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপিত, (২০০০ৰ ২১নং অধিনিয়ম)।

৪। ১৮৯৫ চনৰ ৪নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ৩ৰ দ্বাৰা মূল শীৰ্যক আৰু ধাৰা সমূহ ৪৭৮ ব পৰা ৪৮৯ লৈ বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত।

৫। ১৮৯৫ চনৰ ৪৩নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১৩৫ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা “বেপাৰ” শব্দটো লোপ কৰা হৈছে (২৫-১১-১৯৫৯ ব পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

ভারতীয় দণ্ড সংহিতা

৪২৬

মিথ্যা চিহ্ন ব্যৱহাৰ কৰা।

৪৮১। যিয়ে, কোনো অৱস্থাৰ সম্পত্তি বা মাল বস্তু, বা অস্থাৰ সম্পত্তি বা মালবস্তু থোৱা কোনো বাকচ, টোপোলা বা অন্যপাত্ৰ এনেদৰে চিহ্নিত কৰে বা ইয়াৰ ওপৰত চিহ্ন থকা কোনো বাকচ, টোপোলা বা অন্যপাত্ৰ এনেদৰে ব্যৱহাৰ কৰে, যিটোৱে এই নিৰিষ্টে যুক্তিযুক্ত ভাৱে, তেনেদৰে চিহ্নিত সম্পত্তি বা মালবস্তু বা তেনেদৰে চিহ্নিত পাত্ৰত থোৱা সম্পত্তি বা মালবস্তু এনে এজন ব্যক্তিৰ হয় বুলি বিশ্বাস জমাৰ পাৰে, যিবোৰ সেইজন ব্যক্তিৰ নহয়, তেওঁ এটা মিথ্যা সম্পত্তি চিহ্ন ব্যৱহাৰ কৰা বুলি কোৱা হয়।

মিথ্যা সম্পত্তি চিহ্ন ব্যৱহাৰ কৰাৰ বাবে দণ্ড।

৪৮২। যিয়ে, কোনো $X X X$ মিথ্যা সম্পত্তি চিহ্ন জাল কৰে, যদিহে তেওঁ প্ৰমাণ নকৰে যে তেওঁ প্ৰবৰ্ধনা কৰাৰ অভিধায় বিনা কাৰ্য্য কৰিছিল, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি এবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, বা জৰিমনাৰে বা উভয়ৰে, দণ্ডিত হব।

আন এজনে ব্যৱহাৰ কৰা সম্পত্তি চিহ্ন জালকৰণ।

৪৮৩। যিয়ে, এনে কোনো $X X X$ সম্পত্তি চিহ্ন জাল কৰে, যিটো আন এজন ব্যক্তিয়ে ব্যৱহাৰ কৰিছিল, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি দুৰ্বৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, বা জৰিমনাৰে বা উভয়ৰে, দণ্ডিত হব।

কোনো লোকসেৱকে ব্যৱহাৰ কৰা চিহ্ন জালকৰণ।

৪৮৪। যিয়ে, লোক সেৱকে ব্যৱহাৰ কৰা কোনো সম্পত্তি চিহ্ন বা কোনো সম্পত্তি এজন বিশেষ ব্যক্তিৰ দ্বাৰা, বা এটা বিশেষ সময়ত, বা ঠাইত কৰা হৈছে বুলি বুজাৰলৈ বা সম্পত্তিটো এটা নিৰ্দিষ্ট গুণবিশিষ্ট বা এটা নিৰ্দিষ্ট কাৰ্য্যালয়েৰে পাৰ হৈছে, বা ই কোনো বেহাইৰ বাবে হক্দাৰ বুলি বুজাৰলৈ, লোকসেৱক এজনৰ দ্বাৰা ব্যৱহাৰ কৰা কোনো চিহ্ন জাল কৰে, বা এইটো জাল কৰা বুলি জানিও এনে কোনো চিহ্ন আচল বুলি ব্যৱহাৰ কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।

৪৮৫। যিয়ে, সম্পত্তি চিহ্ন জাল কৰাৰ উদ্দেশ্যে কোনো সঁচ, ফলি, বা আন সঁজুলি, তৈয়াৰ কৰে, বা তেওঁৰ দখলত বাখে, বা এনে এটা সম্পত্তি চিহ্ন তেওঁৰ দখলত বাখে যিটোৱে দেখুৰায় যে কোনো সম্পত্তি এনে এজন ব্যক্তিৰ, যাৰ সেইবোৰ নহয়, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি তিনি বছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, বা জৰিমনাৰে, বা উভয়ৰে দণ্ডিত হব।]

৪৮৬। [যিয়েই, কোনো মাল বা বস্তু, স্বয়ং তাৰ ওপৰত বা এনে মাল বখা কোনো এনে বাকচ, টোপোলা বা অন্য পাত্ৰত কোনো জাল সম্পত্তি চিহ্ন বাখে বা ছগাই বিক্ৰী কৰে, বা বিক্ৰীৰ বাবে প্ৰদৰ্শন কৰে বা নিজৰ দখলত বাখে] যদিহে তেওঁ প্ৰমাণ নকৰে—

(ক) যে এই ধাৰাৰ বিৰুদ্ধে অপৰাধ এটা নকৰিবলৈ সকলো যুক্তি যুক্তি সাৰধানতা অৱলম্বন কৰিও অভিকথিত অপৰাধটো সংঘটিত কৰাৰ সময়ত, চিহ্নটো আচল হোৱা সম্বন্ধে সন্দেহ কৰিবলৈ তেওঁৰ কোনো কাৰণ নাছিল; আৰু

(খ) যে, অভিযোজকৰ দ্বাৰা, বা তেওঁৰ হকে দাৰী কৰাত তেওঁ তেনে মাল বা বস্তুবোৰ কাৰ পৰা লাভ কৰিছিল, তেওঁলোকৰ সম্বন্ধে তেওঁ তেওঁৰ ক্ষমতাত থকা সকলোবোৰ তথ্য দিছিল; আৰু

(গ) যে, অন্যথা তেওঁ নিৰ্দোষভাবে কাৰ্য্য কৰিছিল, তেন্তে তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ এটা কাৰাবাসৰে, যাৰ অৱধি এবছৰ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে, বা জৰিমনাৰে, বা উভয়ৰে, দণ্ডিত হব।

১। ১৯৫৮ চনৰ ৪৩ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১৩৫ আৰু অনুসূচীৰ “কোনো মিথ্যা বেপাৰ চিহ্ন বা”
শব্দসমূহ লোপ কৰা হৈছে (২৫-১১-১৯৫৯ ৰ পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

২। একে অধিনিয়মৰ ধাৰা ১৩৫ আৰু অনুসূচীৰ ধাৰা “বেপাৰ চিহ্ন বা” শব্দসমূহ লোপ কৰা হৈছে (২৫-
১১-১৯৫৯ ৰ পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

৩। ১৯৫৮ চনৰ ৪৩ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১৩৫ আৰু অনুসূচীৰ ধাৰা মূল ধাৰাৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত (২৫-
১১-১৯৫৯ ৰ পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

৪। একে অধিনিয়মৰ ধাৰা ১৩৫ আৰু অনুসূচীৰ ধাৰা নিৰ্দিষ্ট শব্দসমূহৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত (২৫-১১-
১৯৫৯ ৰ পৰা প্ৰভাৱী হোৱাকৈ)।

ମାଲବନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ବିଷ୍ଟ କୋନୋ ପାତ୍ର ଓ ପରତ ମିଥ୍ୟ ଚିହ୍ନ ଦିଯା ।

ଏଣେ କୋନୋ ମିଥ୍ୟ ଚିହ୍ନ ବ୍ୟରହାର କରାର ବାବେ ଦଣ୍ଡ ।

ଅନିଷ୍ଟକରାର ଅଭିପ୍ରାୟେରେ ସମ୍ପଦି ଚିହ୍ନର ହଞ୍ଚକ୍ଷେପ କରା ।

କାରେସୀ ନୋଟ ବା ବେଙ୍କ ନୋଟର ଜାଲକରଣ ।

ଜାଲ ବା ନକଳୀ କାରେସୀ ନୋଟ ବା ବେଙ୍କ ନୋଟ ଆଚଳ ହିଚାପେ ବ୍ୟରହାର ।

ଜାଲ ବା ନକଳୀ କାରେସୀ ନୋଟ ବା ବେଙ୍କ ନୋଟ ଦଖଲତ ରଖା ।

କାରେସୀ ନୋଟ ବା ବେଙ୍କ ନୋଟ ଜାଲ କରା ବା ନକଳ କରାର ଅର୍ଥେ କୋନୋ ସଜ୍ଜିଲ ବା ସାମଗ୍ରୀ ତୈୟାର କରା ବା ଦଖଲତ ରଖା ।

୪୮୭ । ଯିଯେ, କୋନୋ ବାକଚ, ଟୋପୋଲା ବା ବନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ବିଷ୍ଟ ଆନ ପାତ୍ରର ଓପରତ ଏଣେ ଧରଣେ କୋନୋ ମିଥ୍ୟା ଚିହ୍ନ ଦିଯେ, ଯିଟୋରେ କୋନୋ ଲୋକମେରକକ ବା ଆନ କୋନୋ ବ୍ୟକ୍ତିକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବେ ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମାବ ପାରେ ବୁଲି ଧରି ଲବ ପାରେ, ଯେ ତେଣେ ପାତ୍ରଟୋତେ ଏଣେବେର ବନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ବିଷ୍ଟ, ଯିବୋର ଇଯାତ ଅନ୍ତର୍ବିଷ୍ଟ ନହବ, ବା ଇଯାତ ଅନ୍ତର୍ବିଷ୍ଟ ନୋହୋରା ବନ୍ତବୋର ଇଯାତ ଅନ୍ତର୍ବିଷ୍ଟ, ବା ଏଣେ ପାତ୍ରତ ଅନ୍ତର୍ବିଷ୍ଟ ବନ୍ତବୋର ଏଣେ ଏଟା ପ୍ରକୃତିର ବା ଏଣେ ଗୁଣ ବିଶିଷ୍ଟ ଯିଟୋ ତାର ଆଚଳ ପ୍ରକୃତି ବା ଗୁଣର ପରା ପୃଥିକ ଯଦିହେ ତେଣେ ପ୍ରମାଣ ନକରେ ଯେ ତେଣେ ପ୍ରବ୍ୟକ୍ତନା କରାର ଅଭିପ୍ରାୟ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛିଲ, ତେଣେ ତେଣେ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଏଟା କାର୍ବାବାସରେ, ଯାର ଅରଧି ତିନି ବଚର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ ହବ ପାରେ, ବା ଜରିମନାରେ, ବା ଉଭୟରେ ଦଣ୍ଡିତ ହବ ।

୪୮୮ । ଯିଯେ, ଏଣେ କୋନୋ ମିଥ୍ୟା ଚିହ୍ନ ଅନ୍ତିମ ପୂର୍ବଗମୀ ଧାରାଟୋତ ନିଯିନ୍ଦ କରା ଯିକୋନୋ ଏଟା ଧରଣେ ବ୍ୟରହାର କରେ, ଯଦିହେ ତେଣେ ପ୍ରମାଣ ନକରେ ଯେ ତେଣେ ପ୍ରବ୍ୟକ୍ତନା କରାର ଅଭିପ୍ରାୟ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛିଲ, ତେଣେ ଏଣେବେ ଦଣ୍ଡିତ ହବ ଯେଣ ତେଣେ ସେଇ ଧାରାଟୋର ବିକର୍ଦ୍ଦେ ଅପରାଧ ଏଟାହେ ସଂଘଟିତ କରିଛିଲ ।

୪୮୯ । ଯିଯେଇଁ, ସମ୍ପଦି ଚିହ୍ନ ଏଇ ଅଭିପ୍ରାୟେରେ ବା ତାର ଦ୍ୱାରା କୋନୋ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନିଷ୍ଟ କରା ସନ୍ତାବ୍ୟ ବୁଲି ଜାନିଓ କୋନୋ ସମ୍ପଦି ଚିହ୍ନ ଅପମାବନ କରେ, ନଟ କରେ, ବିକୃତ କରେ ବା ତାତ କିନ୍ତୁ ସଂଯୋଜନ କରେ, ତେଣେ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଏଟା କାର୍ବାବାସରେ, ଯାର ଅରଧି ଏବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ ହବ ପାରେ, ବା ଜରିମନାରେ ବା ଉଭୟରେ ଦଣ୍ଡିତ ହବ ।

[କାରେସୀ ନୋଟ ଆର ବେଙ୍କ ନୋଟର ବିଷୟେ

୪୯୧ କ । ଯିଯେ, କୋନୋ କାରେସୀ ନୋଟ ବା ବେଙ୍କ ନୋଟ ଜାଲ କରେ ବା ଜାନି ଶୁଣି ଜାଲ କରା ପ୍ରକିମ୍ୟାର କୋନୋ ଭାଗ ସମ୍ପାଦିତ କରେ, ତେଣେ ୫[ଆଜୀରନ କାର୍ବାବାସ] ବେ ବା ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଏଟା କାର୍ବାବାସରେ, ଯାର ଅରଧି ଦହ ବଚର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ ହବ ପାରେ, ଦଣ୍ଡିତ ହବ ଆର ଜରିମନାର ବାବେଓ ଦାୟୀ ହବ ।

ସପ୍ତୀକରଣ - ଏଇ ଧାରା ଆର ୪୯୧ ଥ, ୦[୪୯୧ ଗ, ୪୯୧ ସ, ଆର ୪୯୧ ଙ,] ଧାରାବେର ପ୍ରଯୋଜନାରେ ବେଙ୍କ ନୋଟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଯେ ବାହକ କରି କରା ମାତ୍ରେ ଧନ ଆଦାୟ ଦିବର ବାବେ ଏଥନ ବଚନ ପତ୍ର ବା ବଚନ ବୁଜାଯ ଯି ପୃଥିଵୀର ଯି କୋନୋ ଭାଗର ବେଙ୍କ ବ୍ୟରସାୟ ଚଲେବା କୋନୋ ବ୍ୟକ୍ତିର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚାଳିତ, ବା କୋନୋ ବାଜ୍ୟଇ ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭୁତ୍ସ ସମ୍ପନ୍ନ ଶକ୍ତିର ଦ୍ୱାରା ବା ଇଯାର ପ୍ରାଦିକାରର ଅଧିନିତ ପ୍ରଚାଳିତ କରା ହେଛେ ଆର ଯି ଧନର ବାବେ ସମପର୍ଯ୍ୟାୟତ ବା ବିକଳ୍ପ ହିଚାବେ ବ୍ୟରହତ ହୋଇବା ବାବେ ଅଭିପ୍ରେତ ବୁଜାଯ ।

୪୯୧ଥ । ଯିଯେ, କୋନୋ ଜାଲ ବା ନକଳୀ କାରେସୀ ନୋଟ ବା ବେଙ୍କ ନୋଟ ସେଇଟୋ ଜାଲ ବା ନକଳୀବୁଲି ଜାନି ଶୁଣି ବା ବିଶ୍ୱାସ କରାର କାରଣ ଥକାତ କୋନୋ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିକ ବିକ୍ରି କରେ, ବା ତେଣେର ପରା କ୍ରୟ କରେ ବା ଗ୍ରହଣ କରେ ବା ଅନ୍ୟଥାଇ ବ୍ୟରସାୟ କରେ ବା ଆଚଳ ବୁଲି ବ୍ୟରହାର କରେ, ତେଣେ ୫[ଆଜୀରନ କାର୍ବାବାସ] ବେ ବା ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଏଟା କାର୍ବାବାସରେ, ଯାର ଅରଧି ଦହ ବଚର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ ହବ ପାରେ, ଦଣ୍ଡିତ ହବ ଆର ଜରିମନାର ବାବେଓ ଦାୟୀ ହବ ।

୪୯୧ ଗ । ଯିଯେ, କୋନୋ ଜାଲ ବା ନକଳୀ କାରେସୀ ନୋଟ ବା ବେଙ୍କ ନୋଟ ସେଇଟୋ ଜାଲ ବା ନକଳୀ ବୁଲି ଜାନି ଶୁଣି ବା ବିଶ୍ୱାସ କରାର କାରଣ ଥକାତ ଆର ସେଇଟୋ ଆଚଳ ହିଚାପେ ବ୍ୟରହାର କରାର ଅଭିପ୍ରାୟେରେ ତେଣେର ଦଖଲତ ବାବେ, ତେଣେ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଏଟା କାର୍ବାବାସରେ, ଯାର ଅରଧି ଦହ ବଚର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ ହବ ପାରେ, ଦଣ୍ଡିତ ହବ ଆର ଜରିମନାର ବାବେଓ ଦାୟୀ ହବ ।

୪୯୧ ସ । ଯିଯେ, କୋନୋ ସତ୍ର, ସଜୁଲି, ବା ସାମଗ୍ରୀ କାରେସୀ ନୋଟ ବା ବେଙ୍କ ନୋଟ ଜାଲ ବା ନକଳ କରାର ଅର୍ଥେ ବ୍ୟରହାର କରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବା ଜାନି-ଶୁଣି ବା ବିଶ୍ୱାସ କରାର କାରଣ ଥକାତ ତେଣେ କୋନୋ କାରେସୀ ନୋଟ ବା ବେଙ୍କ ନୋଟ ଜାଲ ବା ନକଳ କରାର ବାବେ ଏବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ ହବ ପାରେ, ଦଣ୍ଡିତ ହବ ଆର ଜରିମନାର ବାବେଓ ଦାୟୀ ହବ ।

୪୯୧ ଠ । ଯିଯେ, କୋନୋ ଧନ୍ତର ଧନ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଧାରା ୨ ର ଦ୍ୱାରା ସଂଯୁକ୍ତ କରା ହେଛେ ।

୨ । ୧୯୫୫ ଚନର ୨୬ ନଂ ଅଧିନିୟମ ଧାରା ୧୧୭ ଆର ଅନୁସୂଚୀ ଦ୍ୱାରା “ଆଜୀରନ ନିର୍ବାସନ” ର ବାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ ।

୩ । ୧୯୫୦ ଚନର ୩୫ ନଂ ଅଧିନିୟମ ଧାରା ୩ ର ଆର ଅନୁସୂଚୀ । ର ଦ୍ୱାରା “୪୯୧ ଗ ଆର ୪୯୧ ସ”ର ବାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ ।

প্রক্রিয়ার কোনো ভাগ সম্পাদন করে, ক্রয় করে, বিক্রী করে বা ব্যয়নিত করে, তেওঁ^১ [আজীবন কারাবাস] বা দুই প্রকার এটা কারাবাস রে, যার অরধি দহ বছৰলৈ বিস্তারিত হব পাৰে, দণ্ডিত হব, আৰু জৰিমনাৰ বাবেও দায়ী হব।]

কাৰেন্সী নোট বা বেঙ্ক নোটৰ সাদৃশ্য থকা দস্তাবেজ তৈয়াৰ কৰা বা ব্যৱহাৰ কৰা।

^২[৪৮৯ঙ। (১) যিয়ে, কোনো দস্তাবেজ যি কাৰেন্সী নোট বা বেঙ্ক নোট বুলি তাৎপৰ্যিত হয় বা কাৰেন্সী নোট বা বেঙ্ক নোটৰ কোনো প্ৰকাৰৰ সাদৃশ্য হয় বা ইমান নিকটতম সাদৃশ্য হয় যে প্ৰথমনা কৰাটো প্ৰকল্পিত হয়, তৈয়াৰ কৰে বা তৈয়াৰ কৰোৱায় বা যি কোনো উদ্দেশ্যৰ কাৰণে নহওঁক কিয় ব্যৱহাৰ কৰে, তেওঁ শু টকালৈ বিস্তাৰিত হব পৰা জৰিমনাৰে দণ্ডিত হব।

(২) যদি কোনো ব্যক্তিয়ে যাৰ নাম কোনো দস্তাবেজত থাকে, যিখনৰ বচনা উপধাৰা ১ৰ অধীনত এটা অপৰাধ, কোনো বিধিসন্মত হেতু নোহোৱাকৈ কোনো আৰক্ষী পদাধিকাৰীয়ে তেনেদেৰে অপেক্ষিত কৰা যিজন ব্যক্তিৰ দ্বাৰা ইয়াক মুদ্ৰিত, বা অন্যথাই তৈয়াৰী কৃত হৈছিল, তেনে ব্যক্তিৰ নাম আৰু ঠিকনা দিবলৈ অমান্তি হয়, তেওঁ দুশ টকালৈ বিস্তাৰিত হব পৰা জৰিমনাৰে দণ্ডিত হব।

(৩) যি ক্ষেত্ৰত কোনো দস্তাবেজত, যিখন সম্পর্কে কোনো ব্যক্তি উপধাৰা (১)ৰ অধীনত এটা অপৰাধৰ বাবে বা সেই দস্তাবেজ সহ ব্যৱহাৰ কৰা বা বিতৰণ কৰা অন্য কোনো দস্তাবেজৰ সম্বন্ধত দোষাৰোপিত কোনো ব্যক্তিৰ নাম থাকে, যেতিয়ালৈকে বিপৰীতে প্ৰমাণিত নহয়, সেই ব্যক্তিজনে দস্তাবেজখন তৈয়াৰ কৰাইছিল বুলি থাক ধাৰণা কৰিব পাৰে।]

অধ্যায় - ১৯

সেৱা সংবিদাৰ আপৰাধিক ভঙ্গৰ বিষয়ে

৪৯০। [সমুদ্ যাত্ৰা বা ভ্ৰমণ কালত সেৱা সংবিদা ভঙ্গ] কৰ্মীৰ সেৱা সংবিদা ভঙ্গ (নিৰসন) অধিনিয়ম, ১৯২৫ (১৯২৫ ৰ ৩)ৰ ধাৰা ২ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা নিৰ্বিসিত।

নিঃসহায় ব্যক্তিৰ পৰিচয়া কৰিবলৈ আৰু অভাৱ পূৰণ কৰিবলৈ কৰা সংবিদা ভঙ্গ।

৪৯১। যিয়ে, কোনো ব্যক্তিৰ, যিজন যুৱাৰস্থাৰ কাৰণে বা মনৰ অসুস্থতাৰ কাৰণে, বা ৰোগৰ কাৰণে, বা শাৰীৰিক দুৰ্বলতাৰ কাৰণে, নিঃসহায় হয় বা তেওঁ নিজৰ নিৰাপত্তাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ বা তেওঁ নিজৰ অভাৱপূৰণ কৰিবলৈ অসমৰ্থ, পৰিচয়া কৰিবলৈ বা অভাৱবোৱাৰ যোগান ধৰিবলৈ বিধিসন্মত সংবিদাৰ দ্বাৰা আৱদ্ধ হৈও তেনেদেৰে কৰিবলৈ স্বেচ্ছাই কৃটী কৰে, তেওঁ দুই প্ৰকাৰৰ টো কাৰাবাস রে, যাৰ অৱধি তিনিমাহ পৰ্যন্ত বিস্তাৰিত হব পাৰে বা দুশ টকালৈকে বিস্তাৰিত হব পৰা এনে জৰিমনাৰে, বা উভয়ৰে, দণ্ডিত হব।

৪৯২। [দূৰ ঠাইত সেৱা কৰাৰ সংবিদা ভঙ্গ, যি ঠাইলৈ সেৱকক মালিকৰ ব্যয়ত লৈ ঘোৱা হয়] কৰ্মীৰ সেৱা সংবিদা ভঙ্গ (নিৰসন) অধিনিয়ম, ১৯২৫ (১৯২৫ ৰ ৩), ব ধাৰা ২ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা নিৰ্বিসিত।

১। ১৯৫৫ চনৰ ২৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ১১৭ আৰু অনুসূচীৰ দ্বাৰা “আজীবন নিৰ্বাসন” ৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠাপিত।

২। ১৯৪৩ চনৰ ৬ নং অধিনিয়মৰ ধাৰা ২ৰ দ্বাৰা অন্তঃস্থাপিত।